VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 90 —Vol. XXXVIII vuosikerta — Sudbury, Ontario — Tiistaina, elokuun 2 p.— Tuesday, Aug. 2, 1955

...Vuoden 1950 lopulla oli Suomessa ...453 siviilirekisteriin merkittyä, jotka eivät kuuluneet mihinkään uskontokuntaan.

NYT ON Kesämatkojen ja lomien järjestelyaika

Kaikki tosiseikat viittaavat GREYHOUNDIN nautinto lomamatkoihin

SUDBURYSTA	Yht.	Edest.
HALIFAX	33.30	59.95
ST. JOHN	24.25	43.65
NEW YORK CITY	19.60	35.30
BOSTON	19.85	35.75
KIRKLAND LAKE	8.40	15.15
TIMMINS	11.50	20.70
ROUYN-NORANDA	10.60	19.10
MONTREAL	11.40	20.55
OTTAWA	8.40	15.15
TORONTO	8.30	14.95

Käyttäkää GREYHOUNDIN täysikustannusmatkasta ... Tiedustelkaa paikallisilta matkatoimistoiltamme ...

GREYHOUND ASEMA
51 Elm St. E.
Sudbury
Puh. OS. 5-5671

GREYHOUND

...KIN kuuluisat ...TUUDET ...AVANA!

...PIHA Hinta sid. $3.00

Hinta sid. $2.75

...OMASTA Hinta sid. $2.50

...LEIKKI Hinta sid. $3.00

...NG CO. LTD. SUDBURY, ONTARIO

STORE ... EMPIRE TEATT. ...YYNTI

* MIESTEN * "JEAN"-HOUSUJA 2.49 Koot 30—44

...A 88c

SCAUL:n kaksi päivää kestäneet liittojuhlat South Porcupinessa

Liittojuhlat osoittivat nuorten urheilijain tulevan runsaasti mukaan liittoomme; Speed on tällä hetkellä liittomme voimakkain seura

South Porcupine. — (Omalta kirjeenvaihtajalta) — Suomalais-Canadalaisen Amatööri Urheiluliiton 19. liittojuhlissa South Porcupinessa tapahtui todellinen yllätys kun Whitefishin v.- ja u.-seura Speed osoittautui ylivoimaisesti voimakkaimmaksi rata- ja kenttäurheilun alalla ensimmäisen kerran liiton historiassa voittamalla seurojen välisen pistekamppailun sekä sudburylaisen Arnold Männyn lahjoittaman komean kiertopalkinnon. Speedin joukkue sai 220 pistettä kun sen sijaan Yrityksen oli tyydyttävä 119 pisteeseen ja Alertsin 116 pisteeseen. Tämä olikin ensimmäinen kerta kun tämä pokaali on joutunut "pienemmälle" seuralle, sillä Yritys ja Alerts ovat melko tasaväkisesti kamppailleet keskenään tästä pokaalista aikaisemmissa liittojuhlissa. Muut seurat saivat pisteitä seuraavasti: 4) Jehu, Beaver Lake, 72; 5) Tigers, Kaministiquia 66; 6) Viesti, South Porcupine, 54; 7) Echo, Round Lake 41; 8) Isku, Port Arthur 30; 9) Jymy Kirkland Lake 16. Kisoihin osallistuneiden yli 100 voimistelijain ja urheilijain lisäksi juhlimiseen osallistui toista tuhatta käsittävä yleisö joukkue, joka oli saapunut pitempienkin matkojen päästä.

South Porcupine. — (Omalta kirjeenvaihtajalta.) Lauantaina taisi tulla muutama vesipisara, mutta sade ei kuitenkaan lannistanut mieliä eikä haitannut kilpailujen kulkua. Sunnuntaiaamuna ei kuitenkaan ollut sadepilviä havaittavissa ja jo aamusta alkaen aurinko säteili kuumana. Jo puoleen päivään mennessä sää oli melkein liiankin kuuma ja paahdetut kasvot ja niskat jäivät monille muistoksi siitä.

PIKAJUOKSUJEN LOPPUKILPAILUT

Aamun ensimmäinen kilpailulaji oli pikajuoksujen loppukilpailut. Yleisen sarjan loppukilpailuun oli päässyt neljä juoksijaa, joista Alertsin Albert Viau ei saapunut lähtöpaikalle määräaikana, joten Speed sai automaattisesti kolmoisvoiton. Erän voittajaksi ja mestariksi pääsi Melvin Latvala ajalla 11.9, toiseksi sijoittui Jorma Palomäki 3.5 m jäljessä ja kolmanneksi Gerry Kitts neljä metriä jäljessä.

Alle 21v. sarjan 100 m:n loppukilpailuissa Viestin Roy Ranta saavutti kilpailujen parhaimman tuloksen 11.4 ja samalla voitti itselleen sarjansa mestaruuden. Yllätysmiehenä oli Alertsin Ronnie Furlani, joka oli Rannasta vain metrin verran jäljessä, kolmanneksi sijoittui Speedin Tauno Saari, joka oli vain kaksi metriä jäljessä, ja neljänneksi Yrityksen Don Pitkänen.

Alle 17-v. poikien 100 m:n juoksun mestaruuden voitti Jehun Karl Krats ajalla 12.4. Toiseksi sijoittui Alertsin Robbie Saari 12.8 ja kolmanneksi Alertsin Bernie Fransen.

Alle 15-v. poikien 60 m:n juoksussa sai parhaimman ajan Alertsin Robbie Saari, 8.3. Kilpailu oli jännittävä ja useammassa erässä ja aikojen perusteella toiset sijoittuivat seuraavasti: 2) Dick Mäki, Jymy, 3) Bruno Roininen, Alerts, 4) Karl Kaarela, Tigers, 5) Roy Korpela, Tigers.

Yli 35-v. sarjassa ei Tigersin O. Kentola pystynyt parantamaan edellisenä päivänä tekaistua yli 45-v. sarjan ennätystä, vaan oli hänen tyydyttävä aikaan 13.9, mikä kuitenkin riitti mestaruuden voittamiseksi. Toisesta tilasta käytiin kova kilpailu Tigersin A. Widgrenin ja Iskun Karl Kaarelan kesken mutta ensinmainittu sai kuitenkin niukan voiton ja oli n. metrin verran jäljessä Kentolasta. Neljänneksi sijoittui Iskun P. Voutilainen, joka oli 4 m. jäljessä.

Naisten 100 m:n mestaruuden voitti Speedin Joyce Lujanen ajalla 14.4. Toiseksi sijoittui Yrityksen Dorothy Laita 1.5 jäljessä, kolmanneksi Yrityksen Nancy Tervola 2.5 m jäljessä ja neljänneksi Kerttu Kitts, Speed, 5 m jäljessä.

Alle 16-v. tyttöjen 60 m:n juoksun mestaruuden voitti Speedin Mary Anne Sandberg ajalla 9.7. Hänen seuratoverinsa Valma Etula oli vain puoli metriä jäljessä saavuttaen toisen tilan. Kolmanneksi tuli Jehun Elma Mäkinen metrin jäljessä ja neljänneksi E. Peuramäki, Tigers, 5 m jäljessä.

PALOMÄKI YLLÄTTI 800 M. JUOKSUSSA

Yleisen sarjan 800 m:n juoksuun oli ilmoittautunut runsaasti osanottajia, mutta kun kilpailijat kutsuttiin lähtöpaikalle, ainoastaan kolme juoksijaa oli saapuvilla ja juoksu suoritettiinkin yhdessä erässä. Jo lauantaina 1,500 m:n juoksussa kunnostautunut Speedin Karl Palomäki osoitti, että 1,500 m:n juoksun voittaminen ei suinkaan ollut mikään sattuma, saavuttamalla kilpailujen parhaimman ajan 800 m:n juoksussa mikä myöskin merkitsi mestaruuden voittamista. Hänen ei tarvinnut juosta matkaa yksin, sillä ensimmäisen, n. 600 m:n matkalla oli johdossa Echon E. Grenze ja kun Palomäki yritti ohittaa hänet, syntyi heidän kesken kova kamppailu, mikä päättyi Palomäen n. 2 metrin johtoon katkaistuaan nauhan ajassa 2.14,2. Kolmanneksi tuli Speedin Karl Puiras, jonka ajaksi merkittiin 2.22,2.

Alle 21-v. sarjan 800 m:n mestaruuden voitti odotetusti Speedin Tauno Saari ajassa 2.17,2. Toiseksi sijoittui Arthur Mäki, Jehu, 2.23,3 ja kolmanneksi Jorma Latvala, Yritys, 2.41,5.

(Jatkuu 4. sivulla)

Marilyn Bell ui kanaalin poikki

Suuri nousu- ja laskuvesi sekä voimakas länsivirta riisti häneltä ennätyksen

Dower. — Seitsemäntoistavuotias Marilyn Bell näytti uudelleen mihin canadalaiset urheilijat pystyvät, uidessaan viikon vaihteessa Englannin kanaalin poikki.

Tämä kanaalin ylittänyt nuorin uimari nousi Doverin ja Folkestonen välillä olevan Abbotscliffin rannalle sunnuntaina kello 8.29 illalla. Marilyn ui tämän matkan 14 tunnissa ja 36 minuutissa, sillä hän aloitti uintinsa Cap Gris Nezistä kello 5.53 aamulla. Marilyn Bell saanut tukuittain onnittelusähkeitä hallitusvirkailijoilta ja tavallisilta kansalaisilta, jotka odottivat suurin toivein hänen uutta suuryritystään.

Marilyn joutui uimaan suuressa nousu- ja laskuvedessä ja voimakkaassa länsivirrassa, mikä todennäköisesti ehkäisi hänet saavuttamasta naisten ennätystä tässä 21 mailin uinnissa. Voimakas länsivirta pidätti häntä noin kahden tunnin ajan ollessaan enää vajaan kahden mailin päässä rannasta.

Vuotta aikaisemmin, syyskuun 8. päivänä 1954, jolloin Canadan kansallisen näyttelyn johto tuotti erään amerikkalaisen naisen yrittämään Ontarion järven poikki uintia, Marilyn Bell hyppäsi ilman minkäänlaisen kehoituksen järveen sanoen, että hän "ui Canadan puolesta" ja voitti kaikkien canadalaisten suureksi iloksi tämän 32 mailin uinnin liehuvin lipuin, samalla kun kansallisen näyttelyn johtajat ja heidän amerikkalainen suosikkinsa joutuivat tunnustamaan Marilynin kyvyt. Hänen aikansa Ontarion järven uinnissa (32 mailia) oli 20 tuntia, 56 min.

"Ontarion hallitus ja väestö tekee kunniaa sinulle uutisetietojen tekoesta, että olet menestyksellisesti päättänyt Ranskasta Englantiin taistelun Englannin kanaalia," sanotaan pääministeri Frostin lähettämässä onnittelusähkeessä.

Kiina vapauttanut vankina olleita USA:n lentäjiä

Yhdysvaltain ja Kiinan valtuutettujen kesken päästy sopimukseen Geneven neuvottelujen työjärjestyksestä

Geneve. — Kiinan kansantasavallan hallitus ilmoitti maanantaina Yhdysvaltain hallitukselle, että 11 amerikkalaista lentäjää, jotka tuomittiin Kiinassa vakoilusta vankeuteen, on vapautettu. Lentäjät matkustivat Pekingistä sunnuntaina ja odotetaan saapuvan Hongkongiin ensi torstaina.

Vapauttamisesta tiedoitettiin juuri tuntia ennen kuin Kiinan kansantasavallan ja Yhdysvaltain neuvottelut Kauko-Idän jännitystilan lieventämiseksi alkoivat täällä maanantaina.

Pekingin radiouutisissa ensiksi tiedoitettiin amerikkalaisten lentäjien vapauttamisesta ja senjälkeen Varsovassa toimiva Kiinan kansantasavallan lähettiläs Wang Ping-nan tiedoitti siitä amerikkalaisille.

Yhdysvaltain Prahan lähettiläs U. Alexis Johnson, joka johtaa Yhdysvaltain valtuuskuntaa Geneven neuvotteluissa, ilmaisi suuren tyydytyksensä vapauttamisen johdosta.

Ennen Geneven neuvottelua Washingtonin virallisista piireistä tiedotettiin, että lentäjien vapauttamisesta riippuu Geneven neuvottelujen menestys.

Wang ja Johnson neuvottelivat maanantaina 45 minuuttia. Neuvottelujen päätyttyä päästiin sopimukseen neuvottelujen työjärjestyksestä. Yhtenä neuvottelujen työjärjestyksen tärkeänä kohtana on Kiinassa pidätettynä olevien amerikkalaisten vapauttaminen ja matkustuslupien antaminen Yhdysvalloissa oleville kiinalaisille opiskelijoille.

Tokio. — Pekingin maanantaina radiotiedoissa sanottiin, että 11 amerikkalaista, jotka on tuomittu vakoilusta, on korkeimman kansanoikeuden toimesta vapautettu ennenkuin he ovat palvelleet tuomionsa ottamalla huomioon, että he ovat "seuranneet kuria ja käyttäytyneet hyvin".

Vapautetut lentäjät joutuivat vangiksi kun heidän lentokoneensa ammuttiin alas Mantshuriassa tammikuun 12 pnä 1953.

Jugoslavian valtuuskunta Moskovaan

Belgrad. — Suuri valtuuskunta matkusti täältä maanantaina lentokoneella Moskovaan. Valtuuskunta matkusti Neuvostoliiton korkeimman neuvoston kutsusta.

Valtuuskunnan johtajana toimii Jugoslavian Kommunistien liiton sihteeri Vladimir Bakaric. Valtuuskuntaan kuuluu mm. 17 Jugoslavian parlamentin jäsentä.

Teknillis-tieteellinen delegaatio NL:sta Suomessa

Neuvottelut Neuvostoliiton ja Suomen yhteistoiminnasta alkaneet

Helsinki. — (VS) Neuvostoliiton varapääministerin A. J. Mikojanin viime syksyisen vierailun jälkeen annetussa kommunikeassa todettiin, että Suomen ja Neuvostoliiton välistä teknillis-tieteellistä yhteistoimintaa olisi kehitettävä. Valtioneuvosto asetti huhtikuun 28. pnä toimikunnan hoitamaan tämän työn kehittelyä. Asia on nyt siinä vaiheessa, että viime keskiviikkona saapui neuvostoliittolainen valtuuskunta maahamme ja torstaina piti huhtikuussa nimetty meikäläinen toimikunta ensimmäisen kokouksensa tämän teknillis-tieteellisen yhteistyön edelleen kehittämisen merkeissä.

Mitään yksityiskohtaista ohjelmaa niistä asioista, jotka joutuvat keskustelujen alaisiksi, ei ole vielä lyöty lukkoon. Ensimmäisiä harkittaviksi tulevia kysymyksiä tulee ilmeisesti olemaan tiedemiesten ja tutkijoiden vaihtoa koskeva kysymys.

Suomalainen toimikunta, johon kuuluvat puheenjohtajana ministeri P. J. Hynninen ja jäseninä professorit Lauri Posti, Edvard Wegelius, Nils Westermarck ja Kustaa Vilkuna, on pitänyt jo kolme kokousta tätä ennen.

Viime viikon tiistaina ilmoitettiin Helsinkiin saapuvan neuvostoliittolaisen teknillis-tieteellisen valtuuskunnan kokoonpano. Valtuuskunnan puheenjohtajana on N. J. Tsheklin Neuvostoliiton ulkomaankauppaministeriöstä ja jäseninä B. E. Butom laivanrakennusteollisuusministeriön edustajana, S. M. Momarov paperi- ja puunjalostusteollisuusministeriön edustajana, I. A. Nikiforov ulkomaankauppaministeriön edustajana, P. V. Vasiljev tiedeakatemian metsäteollisuuden instituutin edustajana ja A. I. Sosunov Neuvostoliiton kauppaliiton edustajana. Lisäksi valtuuskunnan mukana on kaksi asiantuntijaa.

Venäläiset vieraat saapuivat Moskovan vuorolentokoneella Helsingin uudelle lentokentälle.

Neuvottelujen aikana ei tiettävästi vielä tule esille muita kysymyksiä kuin yhteistoiminnan laajentaminen luonnontieteilijäin ja insinöörien vaihdon avulla. Komitean valtuudet eivät edellytäkään neuvotteluja muista asioista. Kokouksen ohjelma tullaan laatimaan luultavasti vasta huomenna torstaina ja silloin nähdään, mitkä asiat tulevat esille ja mitä teknillis-tieteellisiä aloja yhteistoiminta ensimmäisessä vaiheessa tulee koskemaan.

Canada lähettänyt Pakistanille koneita

Montreal. — Maanantaina ilmoitettiin täällä, että kaksi rahtilaivaa on lähtenyt täältä päämääränään Pakistan. Ne ovat lastattuja rakennuskoneilla, joiden arvo on $2,500000.

Koneet annetaan lahjana Pakistanille colombbosuunnitelman puitteissa. Niitä koneita tullaan käyttämään sähkövoimalaitoksen rakentamiseksi Khyber-solaan, joka on Pakistanin pohjoisosassa.

Britanniasta tavaroita Saksaan

Berliini. — Brittiläisten teollisuusmiesten ja Itä-Saksan kauppaedustajain kesken on tehty kauppasopimus, ilmoitti Itä-Saksan ADN-uutistoimisto lauantaina. Kauppasummaksi ilmoitettiin 5,400,000 puntaa.

Sopimuksen mukaan Britanniasta viedään Itä-Saksaan villoja, kaakaota, kahvia, rautaa sekä terästä. Saksasta viedään Britanniaan keinolannotteita, kemikaaleja ja sementtiä.

Chou En-lai esittää suurta rauhanliittoa

Nykyisten vihamielisten liittojen tilalle Aasian ja Tyynenmeren maiden, mukaanlukien USA:n, rauhansopimus

Hongkong. — Puhuessaan Kansallisen Kongressin istunnossa maansa ulkopoliittisesta ohjelmasta, Kiinan pääministeri Chou En-lai esitti ajatuksen, että Kiinan sekä muiden Aasian ja Tyynenmeren maiden, mukaanlukien Yhdysvaltain, pitäisi allekirjoittaa yhteinen sopimus rauhan säilyttämistä varten nykyisten vastakkaisten liittoutumien tilalle.

Pääministeri Chou antoi ymmärtää, että viikon alussa Genevessä alkavissa Yhdysvaltain ja Kiinan lähettiläsportaan neuvotteluissa voidaan luoda perusta kollektiivista rauhansopimusta varten. Hän sanoi Kiinan haluavan "tasoittaa tietä lisäneuvotteluja varten Kiinan ja Yhdysvaltain kesken", sisältyen tähän kysymys jännitystilanteen lieventämisestä Formosan alueella.

Chou En-lai sanoi: "Kiinan kansa toivoo, että Aasian ja Tyynenmeren alueen maat, mukaanlukien Yhdysvallat, allekirjoittaisivat kollektiivisen rauhansopimuksen nykyisten vastakkaisten liittojen poistamiseksi siten, että saavutettaisiin kollektiivinen rauha mitä Intian hallitus on ensiksi ehdottanut."

Selittäen, että Geneven neuvotteluissa voidaan helpoti sopia siviili-ihmisten vaihtamisesta Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä, Chou En-lai sanoi Geneven konferenssista:

"Me katsomme, olettaen, että on hyvää tahtoa kummallakin puolella, jotta tulevissa lähettiläs-portaan neuvotteluissa on mahdollisuus päästä tyydyttävään sopimukseen siviili-ihmisten palauttamisesta niiden omiin maihin. Amerikkalaisia siviili-ihmisiä on Kiinassa vähän ja heidän kotiuttamisestaan voidaan päästä helposti sopimukseen."

Chou En-lai selitti edelleen, että Geneven neuvotteluissa olisi tasoitettava maaperää myös Formosan jännitystilanteen lieventämiseksi. Hän esitti sopimuksen perustaksi seuraavat ajatukset:

1. Kauppарajoitusten poistaminen näiden kahden maan väliltä.

2. Yhdysvaltalaisten sotajoukkojen poistaminen Formosan alueelta.

3. Kiinanvastaisen subersiivisen toiminnan lopettaminen ja sen periaatteen tunnustaminen, että kaikilla mailla on oikeus päättää itsenäisesti poliittisesta ja taloudellisesta järjestelmästään.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Maa- ja metsädepartmentista ilmoitettiin tänään, että metsäpalonvaara on tullut tällä hetkellä peloittavaksi. Maanantaina alkoi 9 uutta metsäpaloa, joista 7 oli salaman sytyttämiä. Kaikkiaan riehuu Sault Ste. Marien, Sudburyn, Chapleaun, Gogaman ja White Riverin piireissä 65 metsäpaloa.

Geneve. — Kiinan kansantasavallan ja Yhdysvaltain neuvottelut keskeytettiin tänään 48 tunniksi. Tiistaina pidettiin neuvottelut, joissa molemmin puolin vaihdettiin mielipiteitä Kiinassa vankina olevien amerikkalaisten vapauttamisesta ja Yhdysvalloissa olevien kiinalaisten opiskelijoiden oikeudesta matkustaa kotimaahansa.

Neuvottelut arvellaan keskeytetyn siksi, että molemmat puolet saavat hallituksiltaan uusia ohjeita.

Toronto. — Terveysdepartmentti tiedoitti tänään, että heinäkuun loppuun mennessä kuluvan vuoden aikana on Ontariossa todettu 40 lapsihalvaustapausta. Tämä on hiukan vähemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Liittojuhlien ensimmäisen päivän tulostasoa

Pitkän kilpailuohjelman jälkeen pidettiin hauskat tanssit haalilla

South Porcupine. — SCAUL:n vuotuiset mestaruuskilpailut alkoivat täällä lauantaiaamuna yleisen sarjan 100 m. alkuerillä. Ensimmäisessä erässä parhaimman ajan sai Melvin Latvala Speedista 11.9, toiseksi sijoittui hänen seuratoverinsa Gerry Kitts ja kolmanneksi tuli Echon Roy Tuovinen. Alertsin Fred Beauchamp joutui keskeyttämään juoksunsa. Toisessa erässä parhaimman ajan sai Alertsin Albert Viau 11.7 ja toiseksi sijoittui Speedin Jorma Palomäki. Yrityksen Unto Niiranen keskeytti juoksunsa.

RANNALLA PARHAIN AIKA

Alle 21-vuotiaiden poikien sarjan alkukilpailut juostiin kolmessa erässä. Ensimmäisen erän parhaimman ajan saavutti Speedin Tauno Saari 11.9, Jehun Ladonlahti oli toinen ja Yrityksen Roy Parker oli kolmas. Toisessa erässä alkukilpailujen parhaimman ajan sai Viestin Roy Ranta 11.5, toiseksi sijoittui Speedin Karl Palomäki ja kolmanneksi tuli Luomala Kämin Tiikereistä. Kolmannessa erässä parhaimman ajan saavutti Alertsin Ronnie Furlani 11.9, toiseksi Don Pitkänen, kolmanneksi Speedin Bob Korol.

VETERAANIEN SARJASSA UUSI ENNÄTYS

Yli 35-vuotiaiden veteraanien alkukilpailujen ensimmäisen erän parhaimman ajan sai Tigerin O. Kentola 13.6, se oli samalla liiton uusi ennätys yli 45-v. sarjassa. Ennätys oli aikaisemmin Viestin V. Kontolan nimissä ja hänen aikansa oli 13.8. Toiseksi tuli Iskun K. Kaarela ja kolmanneksi Speedin M. Palomäki. Toisen erän voittajaksi tuli Tigerin A. Widgren aika 13.6 ja toiseksi Iskun P. Voutilainen.

Naisten yleisen sarjan 100 m. juoksun alkukilpailujen ensimmäisen erän parhaimman ajan saavutti Speedin Kerttu Kitts 15.3 ja toiseksi Yrityksen Dorothy Laita. Seuraavassa erässä parhaimman ajan sai Speedin Joyce Lujanen 14.5 ja toiseksi sijoittui Yrityksen Nancy Tervola.

ALLE 17-V. POIKIEN 100 M. LOPPUKILPAILUT

Jehun Karl Krats voitti poikien alle 17-v. 100 m. juoksun ja samalla liiton vuotuisen mestaruuden. Hänen aikansa oli 12.4. Toiseksi sijoittui Alertsin Robbie Saari n. 3.5 m. jäljessä ja kolmanneksi Speedin Toivo Saari.

Alle 16-v. tyttöjen 60 m. juoksun ensimmäisen erän voitti Speedin Valma Etula aika 10.1 ja toiseksi sijoittui Jehun Elma Mäkinen. Toisessa erässä parhaimman ajan saavutti Speedin Mary Anne Sandberg (9.7) toiseksi sijoittui E. Peuramäki, kolmanneksi Aili Kaarela ja neljänneksi T. Laatu. Kolme viimeksimainittua edustivat Tigeriä.

AITAJUOKSUN LOPPUTULOKSET

Yleisen sarjan 110 m. aitajuoksuun ei ollut ketään ilmoittautunut, joten tänä vuonna jäi tämän sarjan mestaruus ratkaisematta. Alle 21-v. sarjassakin oli vain kaksi kilpailijaa ja Yrityksen Roy Parker voitti mestaruuden ajassa 19.2. Speedin Tauno Saari sijoittui toiseksi.

Veteraanien sarjan aitajuoksuun osallistui kaksi juoksijaa, joista Tigerin A. Widgren voitti mestaruuden ajassa 20.5 ja toiseksi sijoittui Iskun K. Kaarela.

YLLÄTYS 1500 M. JUOKSUSSA

Yleisen sarjan ja alle 21v. sarjojen 1,500 m. juoksuun oli ilmoittautunut vain 5 kilpailijaa, joten molempien sarjojen kilpailijat juoksivat samassa erässä. Speedin Tauno Saarta odotettiin kilpailujen voittajaksi ja hän voittikin alle 21-v. sarjan mestaruuden ajassa 4.52,7, mutta hänen seuratoverinsa Karl Palomäki joka juoksi yleisessä sarjassa sai parhaimman ajan 4.52. Yleisessä sarjassa toiseksi sijoittui Echon E. Grenze. Alle 21-v. toiseksi sijoittui Jehun Arthur Mäki ja kolmanneksi Yrityksen Don Pitkänen.

KUULANTYÖNNÖN TULOKSET

Yleisen sarjan kuulantyönnössä mestaruuden voitti Speedin Melvin Latvala mestaruuden 9.96 m. työnnöllään, toiseksi sijoittui Yrityksen Wilbert Bohm 9.92 ja kolmanneksi Speedin Jorma Palomäki. Neljänneksi jäi Yrityksen Bob Mäki.

Jehun kuulamörssäri Kenny Tikkanen voitti alle 21-v. sarjan mestaruuden 12.89 metrin työnnöllään. Toiseksi sijoittui Yrityksen Roy Parker 10.97, kolmanneksi Alertsin Ronnie Furlani 10.95 4) D. Pitkänen Yritys 10.60; 5) K. Mähönen, Echo 10.50; 6) J. Latvala, Yritys 9.86; 7) Bob Korol Speed 9.19.

Alle 17-v. poikien sarjan kuulantyönnön mestaruuden voitti Alertsin vahvarakenteinen Bernie Fransen 13.89 m. työnnöllä, toiseksi sijoittui Jehun Karl Krats 11.75, kolmanneksi Speedin Toivo Saari 11.21 4) M. Luomala, Tigers 11.09; 5) Ron Ramberg Yritys 7.80.

Poikien alle 10-v. sarjassa mestaruuden voitti Walfred Penttilä 10.36 metrin työnnöllään toiseksi sijoittui Alertsin Robbie Saari 9.35 m. ja kolmanneksi Jymyn Dick Mäki 8.49 m.

Iskun K. Kaarelan 10.62 m. työntö riitti mestaruuden voitolle yli 35-v. miesten sarjassa. Toiseksi sijoittui Tigersin A. Widgren 10.59 m. ja kolmanneksi Iskun P. Voutilainen; 4) M. Palomäki, Speed 8.00; 5) O. Kentola Tigers 7.84.

Naisten kuulantyönnön mestaruuden voitti Nancy Branny Echosta 8.19 m. tuloksella; toiseksi sijoittui Sally Manninen 7.50, kolmanneksi Joyce Lujanen Speed 7.60; 4) Kerttu Kitts, Speed 6.82; 5) Nancy Beaucramp, Alerts 6.54 6) Elvi Lujanen, Speed 6.27; 7) G. Havimäki, Yritys 6.15; 8) Dorothy Laita, Yritys 5.46; 9) Irma Heiska, Yritys 5.42.

Alle 16-v. tyttöjen mestaruuden voitti Speedin Mary Anne Sandberg 6.68 m. työnnöllään, toiseksi Speedin Valma Etula 5.79 ja kolmanneksi Jehun Elma Mäkinen 5.20. Yrityksen Irma Latvala oli neljäntenä.

HEIKKO TASO KORKEUSHYPYSSÄ

Monena edellisenä vuotena parhaimmat tulokset korkeushypyssä on saavutettu alle 21 vuotiaiden sarjassa. Tänä vuotena kuitenkin yleisen sarjan tulokset olivat parempia, vaikka

Jatkuu 4. sivulla

Kolme sai surmansa Sault Ste. Mariessa viikon vaihteessa

Sault Ste. Marie. — Sotamies William Revel paloi kuoliaaksi maanantaina kun hänen jeep-autonsa meni lumoon ja syttyi palamaan.

Viidentoista kuukauden ikäinen Bruce Delisle paloi kuoliaaksi sunnuntaina kun öljyllä toimiva keittouuni räjähti.

Kahden vuoden ikäinen Lee Jones sai surmansa sunnuntaina kun auto ajoi häen ylitseen Garden Riverillä, joka on 8 mailia pohjoiseen täältä.

Canadalaisia naisia vierailulla Kiinassa

Hongkong. — Uuden Kiinan uutistoimisto tiedoitti Pekingistä maanantaina, että kuusi canadalaista naista, jotka osallistuivat Lausannessa, Sveitsissä pidettyyn Äitien Maailmankongressiin, ovat vierailulla Kiinassa. Heidän johtajanaan toimii mrs. M. Ferguson. Canadalaiset naiset ovat Kiinan Demokraattisten Naisten liiton vieraina.

Kunnossapitotyöläisten lakko päättyi Soossa Algoman terästehtaalla

Sault Ste. Marie. — Algoma Steel Corp. kunnossapitotyöläisten lakko päättyi maanantaina senjälkeen kun kaksi kolmannesta lakkolaisista päätti palata työhön. Kunnossapitotyöläiset, joita on noin 1,600, lakkoutuivat viime viikon tiistaina. Siksi työläiset eivät menneet työhön heinäkuun 1 päivänä, joka on sopimuksen mukaan laillinen palkallinen vapaapäivä.

Noin 1,000 muuta yhtiön työläistä meni myötätuntoisuuslakkoon tukeakseen kunnossapitotyöläisiä. Lakko olisi voinut laajentua edelleenkin, jos kunnossapitotyöläisten lakko olisi jatkunut.

United Steelworkers of American osasto 2251 kokouksesta maanantaina muodostui myrskyinen kun johto suositti työläisiä palaamaan takaisin töihin koska unionin korkein johto ei ollut antanut lakkolupaa.

Tyytymättömyyttä on herättänyt se kun yhtiö on kaikin keinoin viivytellyt työehtosopimuksen saamista. Neuvotteluja on käyty useamman kuukauden ajan.

Muutamia tunteja ennen äänestystä osaston presidentti Richard W. Johns löydettiin kuolleena kotoaan ja uskotaan kuoleman olevan syynä itsemurhan. Lakon uskotaan olleen syynä tähän kaameaan tekoon.

Ontario käyttää 38 prosenttia Albertan öljystä

Edmonton. — Petroleum and Natural Gas Convertation Boardin juuri äskettäin julkaistut tilastotiedot koskevat toukokuuta ja ne osoittavat, että tänä kuukautena suurin osa Albertan raakaöljystä vietiin Ontarioon. Ontarioon vietiin 3,350,509 tynnyriä raakaöljyä, 8,607,111 tynnyrin kokonaistuotannosta.

British Columbia oli toisella tilalla sillä sinne vietiin Albertasta 1,701,523 tynnyriä raakaöljyä toukokuun aikana.

Ontarioon vietiin toukokuussa Albertan raakaöljystä 38 pros.

Saksalaiset rakentavat voimalaitoksia Afganistaniin

Sarobi, Afganistan. — Saksalainen yhtiö rakentaa sähkövoimalaitosta vähän matkaa täältä, tiedoitettiin täällä viime viikon lopulla.

Laitos tulee sijaitsemaan 3,500 jalkaa merenpinnan ylöpuolella ja vesivoima saadaan Kabul-joesta.

Rakennettava voimalaitos, jonka teho tulee olemaan 150,000 000 kilowattia, on kolmas, mitä valmistetaan Afganistanille.

Parlamenttivaalit Egyptissä toimitetaan tammikuussa

Alexandria, Egypti. — Pääministeri Gamal Abdel Nasser ilmoitti viikon vaihteessa, että parlamenttivaalit toimitetaan Egyptissä ensi tammikuussa.

Nämä vaalit tulevat olemaan ensimmäiset parlamenttivaalit mitä on ollut Egyptissä senjälkeen kun kuningas Faruk syöstiin vallasta.

Yhdysvallat voi myydä vehnää Brasilialle

Rio de Janeiro. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että hallitus aikoo ostaa 500,000 tonnia vehnää Yhdysvalloista. Tarkoituksella on ostaa tämä vehnä Yhdysvaltain hallitukselta, joka myy ylijäämävehnää luotolla.

Muinaisten intiaanien yhteiskunta

New York. — Ihmisyhteiskunta, jonka kulttuuriin kuului koristustaide ja alkeelliset tieteet, kukoisti tässä maassa ainakin 2,700 vuotta sitten, selostaa tri James A. Ford, American Museum of Natural History arkelogion osaston apulaiskuraattori.

Tri Ford sanoo tulleen sitovasti todistetuksi ensimmäisen kerran, että Poverty Pointissa, viisi mailia koilliseen Eppsistä, Bayou Maconissa, Louisianassa on asunut verrattain pitkälle kehittynyttä kivikauden väkeä, intiaaneja, 800 ja 400 vuotta ennen nykyistä ajanlaskua.

Tri Ford suoritti laajoja kaivauksia Poverty Pointissa ja kovalla kiireellä tutkii niitä parhaillaan. Hän lajittelee 800 paunaa arkeologisia aineita, joita paikalta löydettiin. Hän sanoo löydön osoittaneen paikan vanhimmaksi tunnetuista kyläpaikoista Mississippi-laakson alisessa osassa. Muinaisen yhteiskunnan merkkinä oli suuri maakumpu, toiseksi suurin Pohjois-Amerikassa ja oli se rakennettu lentävän linnun muotoiseksi. Vielä tänäänkin, vuosisatoja kestäneen syöpymisen jälkeen kumpu on 70 jalkaa korkea.

Löydöt osoittavat muinaisten asukkaiden valmistaneen saviruukkuja ja kupari- ja kiviastioita.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Itävallan rauhansopimus

Itävalta sai itsenäisyytensä takaisin viime viikon keskiviikkona. Neuvostoliiton, Yhdysvaltain, Ranskan ja Britannian liput laskettiin alas tangoistaan Wienissä miehitysvaltojen päämajassa.

Itävalta menetti itsenäisyytensä v. 1938, jolloin saksalaiset myrskyjoukot miehittivät maan. Hitleriläiset joukot ajettiin pois Itävallasta v. 1945, jolloin alkoi neljän liittolaisvallan miehityskausi, joka virallisesti on nyt päättynyt. Sopimuksen mukaan miehitysjoukot on kuljetettava pois maasta viimeistään 90 päivän sisällä.

Kun 300,000 wieniläistä oli saapunut miehitysvaltojen päämajan eteen seuraamaan lippujen alaslaskemista ja joka kerta, kun eri maiden miehitysjoukkojen kunniavartio suoritti ohimarssin, osoittivat wieniläiset suosiotaan. Suosionosoituksen kohteeksi joutuivat myöskin miehitysvaltain ylikomissionerit kun he kättelivät kansleri Raabia ja varakansleri Adolf Schaerfia.

Itävallan rauhansopimuksen allekirjoittamisen ja nyt miehityskauden virallisen päättymisen johdosta järjestetyt juhlallisuudet ja mielenosoitukset ovat aiheuttaneet itävaltalaisten keskuudessa suunnatonta riemua. Kauan odotetusta vapaudesta on nyt tullut tosiasia.

Itävallan itsenäisyyden palauttaminen tuo pakostakin mieleen Itävallan miehitykseen johtuvat syyt, joiden pitäisi olla havainnollisena opetuksena kaikkien maitten patrioottisille kansalaisille.

Habsburgilaisen keisarisuvun hallitsema Itävalta-Unkari hajosi ensimmäisen maailmansodan lopussa. Tästä entisestä keisarikunnasta muodostui pääasiassa kolme tasavaltaa, nim. Itävallan, Unkarin ja Tshekkoslovakian tasavallat.

Kuitenkin pian ensimmäisen maailmansodan jälkeen Itävallassa noussut vallankumouksellinen innostus tukahdutettiin ja v. 1932 muodostettiin taantumuksellinen Dollfussin hallitus, joka syrjäytti parlamentin ja hallitsi diktaattorisesti. Ensimmäisen maailmansodan aikaiset voittajamaat, kuten Ranska ja Englanti, antoivat kaiken tukensa tälle taantumushallitukselle estääkseen maan demokraattisten voimien valtaanpääsyn Itävallassa.

Dollfussin valtakautena kehittyi tilanne niin kireäksi, että Wienissä ja toisissa Itävallan keskuksissa puhkesi taisteluja Dollfussin ja kansantasavaltaa kannattavien sosialistien välillä. Sitkeiden taistelujen jälkeen tasavaltaa kannattavat voimat kukistettiin ja sitä seurasi maassa villi terrori taantumuksen taholta. Kansallissosialistien toimesta murhattiin Dollfuss v. 1934. Häntä seurasi Hitlerin kannattaja Schuschnigg, jota seurasi Seyss-Inquart ja tie avattiin hitleriläisille myrskyjoukoille, jotka v. 1938 helmikuussa marssivat Itävaltaan ja maa menetti täydellisesti itsenäisyytensä.

Koko Itävallan historia ensimmäisen maailmansodan jälkeen oli antautumisen historiaa taantumuksellisille voimille, johon myöskin syyllistyivät Itävallan sosialidemokraattisen oikeistojohtajat. Tämä ei luonnollisestikaan johtanut muuhun kuin maan itsenäisyyden menettämiseen ja kansan suunnattomiin kärsimyksiin.

Itävallan uusi rauhansopimus ei ole tärkeä vain Itävallan kansalle, vaan koko rauhaa rakastavalle ihmiskunnalle.

Itävallan rauhansopimuksen aikaansaamiseksi neuvostohallitus teki käytännöllisen aloitteen. Se kutsui keväällä Itävallan valtiokanslerin apulaisineen Moskovaan neuvottelemaan Itävallan rauhasta. Neuvottelut kehittyivät nopeasti ja pian päästiin sopimukseen Itävallan rauhansopimuksesta, jonka Yhdysvallat, Britannia ja Ranska myöhemmin hyväksyivät.

Tässä rauhansopimuksessa on monia erittäin tärkeitä kohtia, mm. sopimus siitä, ettei Itävaltaan saa rakentaa ulkomaalaisia sotilaallisia hyökkäystukikohtia ja että maasta on 90 vuorokauden aikana kaikkien ulkomaalaisten joukkojen poistuttava.

Tässä yhteydessä on otettava huomioon, että länsivalloilla, Yhdysvaltain johdolla, oli suunnitelma tehdä Itävallasta NATO:n hyökkäystukikohta Neuvostoliittoa ja kansandemokraattisia valtioita vastaan. Yhdysvaltain korkeat sotilashenkilöt ja valtiovaltaiset lehdet ovat jatkuvasti korostaneet sitä, että Itävallasta täytyy tulla kiila, joka on työnnetty idän ja lännen välille, länsivaltain sillanpääasema ja voimatukikohta idässä, joka yhdistää NATO:n ja Italian armeijan. Yhdysvaltain armeija ehtikin rakentaa maahan sotilasteitä ja sotilastukikohtia.

Uusi sopimus ei suinkaan ollut mieluinen hyökkääville piireille, mutta muutos kansainvälisessä poliittisessa tilanteessa, kansojen rauhantahto ja Itävallan edistysmielisten kansanjoukkojen vapaudenpyrkimys, ovat riistäneet hyökkääjiltä pois suunnitellun sotilastukikohdan. Tästä syystä Itävallan rauhansopimus on hyödyksi kaikille kansoille.

Voitto nuoruudelle

Joudutaan Englannin kanaalin petollisten virtojen ja laskuveden kanssa voittamattomalta tuntuneeseen kamppailuun, 17-vuotias canadalainen koulutyttö Marilyn Bell selviytyi kuitenkin taas voittajana ja suoritti viikon vaihteessa tämän 21 mailin uinnin. Uutistiedoissa kerrotaan, että voimakas länsivirta huononsi hänen aikaansa ainakin kaksi tuntia ollessaan enää vajaan kahden mailin päässä kanaalin englanninpuoleisesta rannasta. Mutta tämä neitonen, joka isoisia uhmaten ja Canadan urheilumainetta puolustaen, hyppäsi syyskuussa vuosi sitten Ontario-järveen ja ui ensimmäisenä tämän 32 mailia leveän järven poikki Youngstownesta Torontoon, ei antanut nytkään periksi, vaan suoritti kaikkien canadalaisten iloksi tämän vaikean tehtävänsä.

Vaikka tämän kanaalin yli onkin aikaisemmin uitu nopeammin kuin Marilyn Bell nyt ui, niin hän on kuitenkin nuorin uimari, joka on koskaan aikaisemmin tästä paljon vaativasta urakasta kunnialla selvinnyt.

On sanottu — ja käsittäkäämme aivan oikein — että Marilyn Bellin uimasaavutuksia on paljon auttanut hänen järkevä valmentajansa Gus Ryder. Tämä ei tietenkään vähennä lainkaan Marilynin saavutusten arvoa. Päinvastoin se korostaa sitä, että Canadassa on hyvien urheilijavoimien lisäksi myös hyviä valmentajia! Vika on vain siinä, ettei canadalaisille urheilijoille ja urheiluvalmentajille anneta läheskään riittävässä määrässä valtiovallan apua, tukea ja rohkaisua, jotta heidän kykynsä ja ponnistelunsa voisivat tuottaa täyden hedelmän.

Todistuksena siitä, kuinka vaikeissa oloissa canadalaiset urheilijat ja urheilun harrastajat joutuvat toimimaan, voidaan pitää SCAUL:oa ja sen seuroja, jotka eivät saa minkäänlaista tukea valtiovallalta, vaan joutuvat maksamaan jopa urheilukentistäänkin veroa! Siitä huolimatta on liittomme kasvattanut lukuisia Canadan mestareita ja kansallisesti tunnettuja urheilijoita, mitä voidaan pitää merkkinä muun ohella siitä, että meidän liittomme on sittenkin ollut edullisemmassa asemassa kuin monet muut canadalaiset urheiluseurat — kiitos siitä yksinomaan urheilua harrastaville ja kannattaville maanmiehillemme.

Marilyn Bellin uinti kanaalin poikki Ranskasta Englantiin oli voitto nuorisolle, nimenomaan Canadan urheilevalle nuorisolle. Meidän lehtemme liittyy muihin canadalaisiin niissä sydämellisissä onnitteluissa, mitä Marilynille on lähetetty ja lausuu hartaana toivomuksenaan, että valtiovallan toimesta mentäisiin vähän pidemmälle, kuin onnittelusähkeiden lähettämiseen — huomattavien määrärahojen varaamiseen amatööriurheilun edistämiseksi siinä mielessä että kymmenettuhannet canadalaiset nuorukaiset ja neitoset voisivat hyötyä kehittävästä urheilutoiminnasta.

Chataway juoksi ME:n 3 maililla

Lontoo. — Brittiläinen keskimatkojen juoksija, Chris Chataway paransi viime lauantaina White Cityn stadiumilla pidetyissä Länsi-Saksan ja Britannian välisissä rata- ja kenttäurheilukilpailuissa neuvostoliittolaisen Vladimir Kucin nimissä ollutta 3 mailin maailmanennätystä 3.2 sekuntilla.

Chatawayn aika oli 13,23.2. Toiseksi tuli brittiläinen Ibbotson, joka auttoi Chatawayta ylläpitämään maailmaennätysvauhtia. Ibbotson kaatui juuri maalinauhan luoa mutta pystyi kuitekin nousemaan ylös ja kävelemään lopun matkaa. Hänen aikansa oli 13.42,2. Kolmanneksi tulleen saksalaisen Schaden aika oli 13,44,8.

Sää oli ihanteellisen hyvä ennätysjuoksua varten ja yleisesti otaksutaan, ettei ole mitään syytä, mikä estäisi Chatawayn ennätyksen virallisen hyväksymisen.

Unkari voitti Suomi-Unkari maaottelun

Suomesta tulleet urheilutiedot kertovat, että suurta mielenkiintoa saanut Suomi-Unkari maaottelu päättyi Unkarin voittoon tuloksella 120-92. Kilpailujen kovuutta ja mielenkiintoa kuvaa sekin, että toisena kilpailupäivänä oli Stadionille saapunut 40,000 katsojaa.

Yksityiskohtaisempia tietoja tämän maaottelun tuloksista ja kulusta julkaistaan torstaisessa lehdessä.

Kauhanen keihästi Tampereella 75.19

Helsinki. — Hämeen piirin yleisurheilumestaruuskilpailuissa Tampereella heinäk. 25. pnä saavutti Olavi Kauhanen kauniin keihästuloksen 75.19. Toiseksi sijoittui Niilo Sillanpää 69.11 tuloksella.

Muita huomattavia tuloksia ei kilpailussa saavutettu.

Kirjailijoita -- tiennäyttäjiä

Helsingin rauhankokouksen yhteydessä palasi mieleeni eräs tapaus, joka sattui Budapestissa pari vuotta sitten Maailman rauhanneuvoston kokoontuessa siellä. Olen kertonut sen aikaisemmin, mutta toistan sen nyt: Kun seisoin kokousrakennuksen ulkopuolella unkarilaisen runoilijan Gabor Devecserin kanssa, piirittivät minut pioneerit ja muut lapset, he keräsivät ulkolaisten nimikirjoituksia. Unkarilaisesta, Devecseristä he eivät välittäneet. Mutta kun lapset pääsivät selville että hän oli sama mies, jonka runoja he kansakoulussa lukivat, he jättivät minut ja piirittivät Devecserin kokonaan. Samalla he esittivät pätkiä hänen runoistaan, osoittaen tuntevansa tämän vielä verrattain nuoren runoilijan hyvin.

Tapaus palasi mieleeni siitä syystä, että suomalaiset kirjailijat eivät ole päässeet sellaiseen asemaan, eikä yhteiskunnassamme ole myöskään tehty työtä sen hyväksi. Kirjailijamme työmahdollisuudet ovat tosin jonkunverran parantuneet, mutta se ei merkitse että olisi tehty työtä laajan kirjallisen kulttuurin hyväksi. Runon ja proosan sanat eivät kulje suusta suuhun, ja tuskinpa Sillanpään hahmo herättää kaikissa pojissa ja tytöissä sellaista uteliaisuutta, että he pystyisivät esittämään jotakin hänen tuotannostaan. Ja toisella tavalla pätee tämä toteamus myös niihin — Arvo Turtiainen, Elvi Sinervo, Anja Vammelvuo ja muut — jotka ovat omistaneet työnsä työväenluokan aatteille. Mutta hyvin useat maamme kirjailijoista osallistuivat kuitenkin tähän Helsingin rauhankokoukseen, jopa sellaisetkin, joilta ei sitä asennetta etukäteen olisi voitu odottaa, ja Pentti Haanpää oli saapunut maaseudun piilopaikastaan. Nämä kirjailijat olivat mukana kokouksessa, jossa oikeutetusti vaadittiin nopeampaa, vilkkaampaa ja vapaampaa kulttuurivaihtoa, kansainvälistä yhteistyötä kulttuurin alalla. Se vaatimus voi olla hyödyksi meillekin, kun se kaikessa laajuudessaan kerran toteutetaan. Sillä se merkitsee, että mekin voimme osallistua kansainvälisen kirjallisuuden "konserttiin", Suomi tunnustetaan myös luovan kirjallisuuden maaksi.

Nyt meillä oli tilaisuus tavata niitä kirjailijoita, jotka ympäri maailmaa laulavat sitä samaa ihmisen laulua, jota haluamme levitetyksi kaikissa maissa. Kuubassa ja latinalaisen Amerikan espanjankielisissä maissa tunnetaan Nicolas Guillenin runous, ja hänen kolleegansa Jorge Amado, joka myös vieraili täällä, sanoo Guilleniä musikaalisemmaksi, helpommin tajuttavaksi kuin latinalais-Amerikan toinen suuri runoilija Pablo Neruda, joka ei päässyt Helsinkiin. Alkeellisissa oloissa Guillen on luonut todellisen kansan laulun, ja hänen runoutensa liittyy siihen suureen perinteeseen, jonka kuolematon edustaja on Federico Garcia Lorca, jonka fasistit ampuivat Espanjassa.

Samaa perinnettä, mutta romaanin alalla edustaa Amado, joka Brasiliasta käsin on luonut itselleen maailmanmaineen. Amadokin osaa kertoa kansansa kärsimyksistä, ja hänen viimeisen romaaninsa nimi on tunnusomainen: Os subterraneos da liberdade — "Vapauden maanalaiset".

Kun sanoo että Helsingin rauhankokouksessa oli edustettuina kaikki kirjalliset suunnat ja harrastukset sosialistisesta realismista psykologiseen kellosepän työhön saakka, ei tämä ole liioiteltua, kun muistaa että virallisen ilmoituksen mukaan kokoukseen osallistui 146 kirjailijaa ja runoilijaa, sekä 108 taiteilijaa, elokuvaohjaajaa jne., saa käsityksen taiteellisen ilmaisun osanottajamäärän laajuudesta. Ja varmaan ei esim. Kuo Mo-Jo sanonut itseään kirjailijaksi, vaan poliitikoksi. Kuitenkin tämä Kiinan kansan suuri edustaja jo vuonna 1921 perusti oman kirjallisen aikakauslehtensä, jatkoi kirjallista toimintaansa vallankumouksellisten töittensä ohella, ja edelleen häntä pidetään Kiinan kirjallisuuden eräänä kantavimpana nimenä. Jo nuorena Kuo Mo-Jo pääsi tutustumaan Euroopan kirjallisuuteen, ja kun kokouksen päättäjäispäivänä kuuli hänen puheensa, huomasi helposti että se oli runoilijan sanontaa, päivän ongelmista ja tulevaisuuden toiveista, tietoisen kirjailijan kaunista puhetta.

Vercors edustaa toista suuntaa. Hänen kirjansa asettavat moraalisia kysymyksiä Ranskan kirjallisuudelle tutulla tavalla, ja viimeisessä kirjassaan, jonka nimi on "Rajalinja," Vercors puhuu ihmisen ja eläimen välisestä "rajasta", mutta asettaa samalla kysymyksen ihmisarvosta. Vercors oli ennen saksalaisten miehitystä tunnettu kuvittaja ja piirtäjä Jean Bruller, mutta sodan aikana hän muutti sekä nimeään että ammattiaan, perusti maanalaisen kustannusliikkeen Les Editions de Minuit ja kirjoitti teoksen, joka nopeasti teki hänet kuuluisaksi: "Meren hiljaisuus." Vercors puhui kauan kirjailijan taloudellisista vaikeukista; kuten Suomessa, pystyvät Ranskassakin vain tunnetuimmat elättämään itseään kirjallisilla töillään. Muut saavat hankkia muita tuloja. Ei edes Ranskassa, missä kirjallisella kulttuurilla on sentään paljon syvemmät perinteet kuin meillä, ole päästy sellaiseen josta alussa esittämäni tapaus Devecseri kertoo.

Taloudelliset kysymykset askaruttavat kaikkia kirjailijoita, paitsi niitä joilla ei ole sellaisia, Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden kirjailijoita. Ja ivallisesti Nicolas Guillen vertasi runojensa ranskan- ja venäjänkielisiä painoksia toisiinsa. Edelliesn suuruus oli 2,000 kappaletta, jälkimmäisen 150,000! Taloudesta puhuu myös Mulk Raj Anand, intialainen kirjailija, jonka kanssa eräänä yönä ajelin issikalla ympäri kaupunkia. Ja Anand kertoi itsestään, hänellä on oma kustannusliikkeensä ja tanssiryhmänsä, oma aikakauslehtensä, hän yrittää pelastaa Intian taidetta joutumasta unohdukseen. Englannin vallan aikana eli Anand maapaossa — Englannissa, sillä kotona hän alati joutui vankilaan, ja tällä hetkellä luetaan hänen kirjojaan eniten kahdessa maassa, Neuvostoliitossa ja Englannissa. Kirjojensa tuloilla Anand ylläpitää marxilaista kustannusliiketään, mutta tällä hetkellä hän ei tiedä pystyykö hän sitä jatkamaan. Anand osaa katsella omaa maataan oikeassa mittakaavassa, koska hän kauan Euroopassa asuneena tuntee meidänkin maanosamme vaikeudet. Tarmoa hänellä on riittämiin, vaikeaselkoisella englanninkielellään hän selostaa niitä lukuisia suunnitelmia, joita hän on toteuttanut ja osaksi vielä aikoo toteuttaa . . . —

Se tosiasia, että kirjailijoita elää maanpaossa todistaa, että fasistiset hallitukset kuten Espanjan, käsittivät kirjallisuuden poliittisen ja yhteiskunnallisen vaikutuksen. Rafael Alberti, Espanjan tämän hetken runouden suurin nimi asuu Argentiinassa, ja kun Hitlerin Saksa nousi, saivat kaikki, liberaaleista kommunisteihin lähteä tiehensä paetakseen keskitysleirien kuolemalta. Ymmärtää sen vuoksi hyvin, että Anna Seghers ja Stephan Hermlin, Helsingissä vierailleet saksalaiset kirjailijat, eivät erityisellä innolla seuraa Länsi-Saksan varustautumista. Asia ei tietenkään koske heitä ainoastaan kirjailijoina, mutta kun Hermlin sanoo että sinä päivänä kun Länsi-Saksan kulttuuripomot pääsisivät valtaan koko Saksassa, on hänen lähdettävä maanpakoon, kuvastuu siitä kammottava tietoisuus että Saksan ongelmaa ei ole ratkaistu yhdistäytymisellä. Sillä ensiksi päivänvalossa toimiva natsismi on murskattava kokonaisuudessaan.

Lukija saa ylläolevasta ehkä sellaisen käsityksen, että Helsingissä vierailleet kirjailijat eivät ollenkaan keskustelleet eivätkä käsitelleet juuri rauhan asiaa. Se ei pidä paikkaansa, sillä useimpien Helsingin kokouksessa vierailleiden kirjailijain mielessä elää voimakkaana tahto oman tuotantonsa avulla edistää sitä asiaa, jonka puolesta rauhanliike tekee työtänsä. Se kuvastuu turkkilaisen runoilijan Nazim Hikmetin rauhankokouksen yhteydessä julkaistuista runoista, se kuvastuu värikkään norjalaisen Torborg Nedreaasin romaanista "De varme hendene" (Lämpimät kädet), jossa hän erinomaisessa muodossa käy kirjalliseen hyökkäykseen Atlantinliittoa vastaan. Juuri siinä eräs peruskysymys kaikille kirjailijoille, ei vain niille jotka osallistuvat kokoukseen: kuinka luoda taidetta, joka vangitsee lukijan ja samalla auttaa häntä eteenpäin? Kuinka luoda sanan laajimmassa merkityksessä edistyksellistä taidetta? Jokainen yrittää antaa kysymykseen oman vastauksensa, olkoon hän sitten vanhempaan ikäluokkaan kuuluva, kuten rullatuolissa liikkuva, kärkeväsanainen Maailman rauhanpalkinnon saaja Maria Rosa Oliver, tai nuorempi, kuten eräs kokouksen nuorimmista kirjailijoista, puolalainen Aleksander Scibor-Rylski.

Alussa puhuttiin kirjailijan kuuluisuudesta. Se voi olla rajoitettu, häntä vastaan voidaan hyökätä, mutta eräässä mielessä on hänen asemansa kuitenkin viime vuosina suuresti parantunut. Maailman rauhanliikkeen avulla hän voi päästä tapaamaan virkaveljiään maailman eri puolilta, hän voi solmia ystävyyssiteitä eri maihin, ja hän voi käsittää sen, joka on hänelle ensiarvoisen tärkeätä: en ole yksinäinen, minun työni ei ole eristetty maailman työstä, minun runoni kuuluvat samaan ihmiskuntaan kuin kaikkien muidenkin. Ja tällainen toteamus voi antaa voimia, tulevaisuudenuskoa, siten toteuttaen erään rauhanliikkeen päämääristä. Se merkitsee, että huoleti voimme odottaa toisia aikoja, sillä aika ja ihminen ovat meidän puolellamme.

Ilja Ehrenburg, itse kirjailija, sanoi, että ero Wienin ja Helsingin kokousten välillä oli, että edellinen alkoi vuoden hämärimpänä päivänä, jälkimmäinen sen valoisimpana. Ehkä se antaa toivoa siihenkin, että miedänkin maamme kirjallisuus jonakin päivänä näyttelee samaa suurta osaa kuin Amadon, Laxnessin, Nerudan, Sartren, Seghersin, Brechtin ja Fadejevin tai Mulk Raj Anandin, tiennäyttäjänä kohti rauhaa ja tulevaisuutta.

NELJÄN SUUREN OHJEET ULKOMINISTEREILLE

Geneve. — Neljän suuren hallituksen „päämiehen ulkoministereilleen jättämien ohjeiden teksti kuului seuraavasti:

Ranskan, Iso-Britannian, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain hallitusten päämiehet — kannustimenaan toivomus edistää kansainvälisen jännityksen laukeamista ja valtioiden välisen luottamuksen lujittumista — kehoittavat ulkoministereitään jatkamaan seuraavien kysymysten käsittelyä, joista mielipiteiden vaihtoa on käyty Geneven konferenssissa, sekä esittämään tehokkaita keinoja niiden ratkaisemiseksi, jolloin on otettava huomioon läheinen yhteys Saksan yhdistämisen ja Euroopan turvallisuuskysymyksen välillä sekä se seikka, että kunkin ongelman ratkaiseminen auttaa rauhan lujittamista.

1) Euroopan turvallisuus ja Saksa.

Tarkoituksena saada aikaan turvallisuus Euroopassa ottaen huomioon kaikkien kansakuntien laillset edut ja niille itsestään lankeava oikeus erilliseen ja kollektiiviseen turvallisuuteen kehoitetaan ministereitä pohtimaan tähän tähtääviä eri ehdotuksia, joukossa seuraavat:

Koko Euroopan tai osan Euroopppaa käsittävä turvallisuussopimus, joka sisältää määräykset siitä, että jäsenvaltiot hyväksyvät vakuutuksen, etteivät ne käytä väkivaltaa eivätkä auta hyökkääjää.

Sotavoimien ja -varusteiden rajoittaminen, valvonta ja tarkastus.

Sellaisen vyöhykkeen luominen idän ja lännen välille, jolle sotavoimia saadaan sijoittaa vain keskinäisen sopimuksen nojalla.

Ministerit pohtivat myös muita ajateltavissa olevia ehdotuksia tämän ongelman ratkaisemiseksi.

Tietoisina yhteisestä vastuustaan Saksan ongelman ja Saksan jälleenyhdistämisen selvittämiseksi ovat hallitusten päämiehet sopineet, että Saksan kysymyksen ja Saksan yhdistämisen ratkaiseminen toteutetaan Saksan kansan etujen mukaisesti ja Euroopan turvallisuutta silmälläpitäen. Ulkoministerit ryhtyvät niihin järjestelyihin, joita he pitävät tarpeellisina, jotta muut asianosaiset puolet voisivat osallistua neuvotteluihin tai tulla kuulluiksi niissä.

2) Varustelujen supistaminen.

Haluten poistaa sodan uhan ja vähentää varustelutaakkaa, vakuuttuneina siitä, että rauhan turvaamiseksi ja ihmiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi on välttämätöntä luoda järjestelmä kaikkien varustelujen ja sotavoimien valvomiseksi luotettavin takuin sekä tietoisina siitä, että edistyminen tällä alalla vapauttaisi valtavia aineellisia voimavaroja, jotka voidaan käyttää kansakuntien rauhanomaiseen kehitykseen ja niiden hyvinvoinnin lisäämiseen samoinkuin takapajuisten maiden auttamiseen, neljä hallituksen päämiestä sopivat, että:

I) he tekevät yhteistyötä näiden tarkoitusten saavuttamiseksi ja saadakseen kehitetyksi hyväksyttävän järjestelmän varustelujen vähentämiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien varustelujen vähentämisvaliokunnan avulla.

II) että he antavat alivaliokunnassa oleville edustajilleen tiedoksi, että nämä ottamatta huomioon YK:lta saamansa tehtävää työssään käsittelevät hallitusten päämiesten tässä konferenssissa esittämiä mielipiteitä ja ehdotuksia.

III) että he ehdottavat, että alivaliokunnan seuraava istunto on New Yorkissa elokuun 29. päivänä.

IV) että he kehoittavat ulkoministereitään käyttämään varustelujen vähentämisvaliokunnan saamia tietoja, ottamaan huomioon hallitusten päämiesten tässä konferenssissa esittämät näkökohdat ja ehdotukset ja keskustelemaan siitä, voivatko nämä neljä hallitusta ryhtyä johonkin uuteen ja hyödylliseen aloitteeseen varustelujen vähentämiseksi.

3) Idän ja lännen välisten suhteitten kehittyminen.

Ulkoministereitten pitää asiantuntijoitten avulla pohtia sellaisia toimenpiteitä — niiden joukossa sellaisia, joita voidaan ajatella YK:n elinten tekevän — jotka voivat saada aikaan kansojen välisen rauhallisen kaupan ja vapaan kanssakäymisen tiellä olevien esteitten asteettaisen poistamisen sekä b) voi saada aikaan sellaisia vapaampia suhteita ja vaihtoa, jotka molemminpuolisesti hyödyttävät kyseessä olevia maita ja kansoja.

4) Neljän suurvallan ulkoministerit kokoontuvat lokakuussa Genevessä alkaakseen tutkia näitä kysymyksiä ja tehdäkseen päätöksen työnsä järjestelystä.

Port Arthurissakin

Port Arthur, Ont. — Tämän kesän ajalla ovat sääsuhteet tällä ympäristöllä keskitasoa kuumemmat ja samalla on ollut liian kuivaa. Viime kuun alkupuolella osoitti mittari 90, 87 ja 86, vaikka yhtenä aamuna oli vain 41.

Noin 150 mailia lännelle päin on vesisateita ollut yhtämittaa öisin ja päivinkin, niin että kosteus on ollut haittana. Täällä on farmarien peltoja ja kasvullisuutta vaivannut kuivuus, vieläpä kaivotkin uhkasivat kuivua pohjiin. Kuun lopulla oli kuitenkin useita tervetulleita sateita.

Työttömyys on vieläkin normaalia korkeampi, verrattuna edelliseen vuoteen. Kaksoiskaupungeissa ei ole olteen. Kaksoiskaupungeissa ei ole ollut yhtä paljon työttömiä mutta koko Thunder Bay alue huomioonotettuna on lukumäärä korkeampi kuin viime vuonna. Ja nyt alkaa tulemaan metsämiehet piilakämpiltä kaupunkiin. Viikon vaihteessa jo kuului sellaisia uutisia joka taholta.

Osuustoimintaväen kesäjuhla pidetään tämän kuun 7 pnä Iskun kentällä. Tänä vuonnakin osallistuu sen järjestämiseen International osuusliike, osuusmeijeri, Westfort osuusliike ja Nolaluun osuusliike. Useita kymmeniä osuustoimintaväen lapsia on ollut jo toista viikkoa Iskun puistossa samojen osuusliikkeiden toimeenpanemalla lasten kesäleirillä, ja juhla on samalla kesäleirin päättäjäistilaisuus. Jo kello 10 aamulla alkaa rata- ja kenttäurheilut, polkupyöräilpailut, y.m.

Rientäkäämme joukolla juhliin. Kauempaakin tulevat yhtykää tähän osuustoimintaväen joukkoliikkeeseen. Terve näkemiin. — ATH.

Suurjuhla -- "Labor Festival"

Toronto. — Tämän juhlan järjestää LPP:n muodostama juhlatoimikunta. Tätä juhlaa on vietetty kerran vuodessa, ja on tämä pidettävä juhla 22:nen suurjuhla. Juhla vietetään "Palermo Parkissa" sunnuntaina, elok. 14 päivänä iltapäivällä. Kello 12 päivällä lähtevät ensimmäiset bussit 300 Bathurst St. ja 83 Christie St. ja jatkuvasti jokainen tunti lähtee samoista paikoista linja-autoja. Autoilijat pääsevät juhlapaikalle ottaen Dundas Highway No 5 josta pääsevät noin kolmen mailin matkan ajettua, "Trafalgar" paikkaan jossa kylässä tämä ukrainalaisten omistama "Palermo" puisto sijaitsee. Tähän vuotuiseen suurjuhlaan osallistuu jokainen vuosi toistakymmentätuhatta juhlavierasta. Menemme mekin suomalaiset juhlavieraiksi oikein joukolla, sillä huomaamme kuinka joukkovoima järjestää mahtavat juhlat, monipuolisella ohjelmalla. — J. L.

CSJ:n Toronton osaston kuukausikokous 8 pnä

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston kuukausikokous pidetään elokuun 8 päivänä, maanantai-iltana, kello 8. Varsinainen kokouspäivä olisi ollut elokuun 1 päivänä, mutta sattuneen juhlapäivän vuoksi piti kokouspäivää muuttaa. Osaston jäsenet ja jäseniksi aikovat, huomioikaa tämä vaihdos ja saapukaa kokoukseen 8 päivän illalla. Monet kotoiset ja järjestötoimintaamme koskevat asiat odottavat meidän toimenpiteitämme, keskustelua ja päätöksiä. — J. L.

Suomi ja Neuvostoliitto vaihtavat harjoittelijoita

Helsinki. — Neuvottelut harjoittelijavaihdon mahdollistamiseksi Neuvostoliiton ja Suomen kesken ovat parhaillaan käynnissä. Tällaisesta vaihdosta, jonka tarkoituksena olisi lisäpätevyyden hankkiminen, olisi epäilemättä hyötyä molemmin puolin samalla kun vaihto avaisi mahdollisuuksia monipuolisempaan yhteistoimintaan myös kulttuurin alalla.

PÄIVÄN PAKINA

Ei pitäisi luottaa . . . .

Tämä on oikeastaan varoittava tarina. Tarina siitä, miten kenenkään ei pitäisi luottaa liiaksi ihmisiin. Ei ainakaan määrättyinä vuodenaikoina.

Tämän tarinan päähenkilönä on Jussi Jussinpoika. Etunimi on aito, mutta toisesta nimestä ei eraa voida olla niinkään varmoja. Kysymys on nimittäin kissasta, eikä kissojen isistä voida koskaan mitään varmaa sanoa, koska verentutkimuskaan ei tällä alalla ole vielä edistynyt.

Jussi Jussinpoika on — tai pitäisikö sanoa, oli — hallikauppias Kassaran kissa. Oikein siisti ja hyvätapainen kolli. Varsinkin kauppias Kassaran alie kouluikäiset perilliset olivat siihen kovin tyytyväisiä; sitä kun sai vetää joko hännästä tai jalasta ilman sanottavampia vastalauseita.

Kassara toi kissan tenavilleen syksyllä melkein sokeana poikasena. Varsin epätavalliseen aikaan kysymyksen ollessa kissanpojasta. Mutta epätavallinen oli Jussi Jussinpoikakin.

Vaikka sen peräpuoli ei vielä silloin aikaan lainkaan totellut aivojen antamia kävelymääräyksiä, se kuitenkin heti alun alkaen osasi käydä tekemässä sekä isommat että pienemmät tarpeensa hiekalla täytettyyn laatikkoon, jota säilytettiin eteisen nurkassa. Se oppi pitämään ensin lämmitetystä maidosta, sitten tuoreista silakoista ja lopulta jopa Halpamakkarastakin.

Vaikka kissaa sanotaan luihuksi ja kavalaksi eläimeksi, Jussi Jussinpoika oli loistava poikkeus lajissaan. Se ei tehnyt pahaa kenellekään eikä pelännyt ketään. Ei sen puoleen, että kukaan olisi pelännyt Jussi Jussinpoikaakaan. Kivitaskutkin pitivät itsestään kuuluvana asiana käydä sen kimppuun, kun se kesän tullen varttuneena ja lihonneena kollina asteli arvokkaasti Kassaran liitosalueella sijaitsevan asunnon läheisyydessä. Ja Jussi Jussinpoika asteli silloin tavallisesti rauhallisesti ja arvokkaasti rappusten alle piiloon.

Tällä tavoin Jussi Jussinpoika varttui iässä ja viisaudessa. Se seurasi Kassaran tenavia näiden monilla retkillä, se meni kyhnyttämään kylkeään täysin vieraiden ihmisten jalkoihin, aamulla se odotti oven takana Kassaran väen heräämistä ja illalla se lähti omille teilleen ilman erikoista hätistelyä.

Kassaran perhe oli tyytyväinen Jussi Jussinpoikaan ja Jussi Jussinpoika Kassaran perheeseen ja yleensä koko kissan perspektiivistä havaittavaan maailmaan.

Kunnes koitti keskiviikko ja heinäkuun 20. päivä. Kassaran vaimo heräsi tavallisuuden mukaan jo ani varhain. Suoritti tavanmukaiset voimisteluliikkeet päästäkseen ylös sängystä, tassutteli sitten keittiöön, laittoi aamukahvin tulelle ja lorautti Jussi Jussinpojan kuppiin tilkan maitoa. Sen jälkeen hän meni avaamaan ulkooven, jotta Jussi Jussinpoika pääsisi aterialle. Meni ja hämmästyi — Jussi Jussinpoika ei ollutkaan oven takana. Eikä sitä näkynyt lähitienoillakaan.

Aamukahvi juotiin Kassaran perheessä tavanmukaisesta poikkeavissa tunnelmissa: Jussi Jussinpoika ei ollut kyhnyttämässä kylkeään perheen paljaisiin varpaisiin. Eikä se tullut kotiin, vaikka lapset sitä kutsuivat ja etsivät koko aamun.

Kassarat luulivat ensin, että Jussi Jussinpoika olisi kuollut jonkun autohurjastelijan uhrina, mutta sillä seudulla liikkui autoja harvoin, joten tämä tuntui mahdottomalta. Sitten otaksuttiin jonkun koiran tehneen pa-

Starin juhla elokuun 13 pnä

St. Catharines. — V.- ja u.-seura Starin toimesta vietetään hauska ulkoilmatilaisuus mr. ja mrs. Laakson farmilla, lähellä Wellandin kaupunkia. Juhla pidetään tk. 13 pnä alkaen iltapäivällä puolisen jälkeen. Siellä tulee olemaan ravintola, sekä erilaisia kenttäpelejä, näytelmäkappaleita, tanssia jne. Niagaran alueen toverit ja ystävät pyydetään pitämään tämä tilaisuus mielessä ja saapumaan kesäjuhlaan. Esteisen sään sattuessa tämä tilaisuus pidetään Starin haalilla Weller parkissa. — Ahmet.

Sokerityöläiset voittivat taatun vuosipalkan

San Francisco. — 1,200 sokerityöläisten union jäsentä, jotka työskentelevät maailman suurimmassa sokeritehtaassa, on voittanut sopimuksen, jolla heille taataan vuosipalkka. Tämä oli ensimmäinen AFL:n unio, joka on voittanut jäsenilleen taatun vuosipalkan. Toisten yhtiön laitoksissa työskentelevien työläisten palkkasopimuksesta aloitetaan neuvottelut lähiaikoina.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
GE. 3392
1028 Danforth Ave., Toronto

KUULUISIA KÄÄNNÖSROMAANEJA KIRJAKAUPASSAMME

VOITTOISA SYDÄN
LLOYD C. DOUGLASIN uusi, herkkä romaani
309 SIVUA HINTA SID. $3.25
Syksyn ensimmäinen myrsky toi Hannah Parmaleen Wardin perheeseen. Myöhemmin Marcia usein ihmetteli, miten he olivat koskaan tulleet toimeen ilman häntä. Wardit olivat erinomaisia nuoria ihmisiä, mutta he tarvitsivat Hannahia saadakseen elämäänsä selvyyttä ja järjestystä. Eikä kysymys ollut vain taloudenhoidosta, vaan liiasta, mikä oli paljon tärkeämpää — elämäntyylistä, olkeasta suhtautumisesta työhön, ihmisiin ja itseensä.

FRANK G. SLAUGHTER:
HELLÄT KÄDET
319 SIVUA HINTA SID. $3.25
Tässä teoksessa on kaikki hyvän lääkäriromaanin parhaat ominaisuudet, mutta se on samalla intohimoinen rakkausdraama Pohjois-Amerikan etelävaltioista.

ALAN PATON:
LIIAN MYÖHÄÄN VESIPÄÄSKY
286 SIVUA HINTA SID. $2.75
Alan Paton tuli hyvin tunnetuksi romaanistaan ITKE RAKASTETTU MAA, jolla hän vähässä ajassa loi maailmanmaineensa. Patonin toinen romaani LIIAN MYÖHÄÄN VESIPÄÄSKY lumoaa lukijansa yhtä väkevästi ja ehdottomasti. Rakenteensa tehokkuudessa ja teeman voimakkuudessa se ylittääkin edeltäjänsä.
Kehyksenä on jälleen Etelä-Afrikka, mutta tällä kertaa aiheena on valkoisen miehen tragedia. Nuori poliisiluutnantti, vanhan, ylpeän buurisuvun jäsen, rikkoo maan ankarinta ja leppymättömintä lakia, jonka mukaan valkoisen miehen sekä värillisen naiseen rangaistaan julistamalla pannaan sekä syyllinen itse että koko hänen sukunsa.

Lumoava ranskalainen rakkausromaani
VIIMEINEN SUUDELMA
KIRJ. ALPHONSE DAUDET
230 SIVUA HINTA SID. $2.00
Alphonse Daudet kuuluu ranskalaisen kirjallisuuden suuriin mestarihin. Jonka taide on vaikuttanut ja yhä vaikuttaa lukijansa kautta maailman. "Viimeinen suudelma", Daudet'n pääteos, on liikuttavan herkästi, sielukkaasti ja samalla johdonmukaisesti kerrottu tarina nuoresta parisittaresta, "Saphosta", ja rakkauden kaikkinielevästä intohimosta.

HELEN D. BOYLSTON:
CAROLA TEATTERITYTTÖ
192 SIVUA HINTA SID. $1.60
Helen D. Boylston on saavuttanut maailmankuulusuuden sairaanhoitajien elämää kuvailevilla HELENA-kirjoillaan. Nyt sisar Helenan ystävät saavat tilaisuuden tutustua kirjailijan toiseen suosittuun sankarittareen Carola Pageen. Carola on teatterikärpäsen purema nuori tyttö, josta ajan mitään kehittyy todellinen näyttelijätär.

TAYLOR CALDWELL:
VAPAUDEN MIEKKA
349 SIVUA HINTA SID. $2.00
"Vapauden miekka" on uusi erinomainen näyte Caldwellin mukansatempaavasta kertomustekniikasta, elegantista tyylistä ja olvallisesta tyyppikuvauksesta. Kirjailija vie siinä lukijansa Richelieun aikakauden Ranskaan, sen taisteluihin, juonitteluihin ja jännittävyydessä vertaansa hakeviin seikkailuihin, joita punoo toisiinsa loistavasti kuvattu rakkaustarina.

★ RAKETTI SARJAN ROMAANIT ★
HUIMAA JÄNNITYSTÄ

JACK VANCE:
AVARUUDEN ROSVOT
Tieteellinen seikkailuromaani
172 SIVUA HINTA SID. $2.00

ARTHUR C. CLARKE:
ILMOJEN SAARET
Merkillisiä seikkailuja. — Tieteellinen seikkailuromaani.
164 SIVUA HINTA SID. $2.00

ROBERT A. HEINLEIN:
RAKETTILAIVAN KADETTI
Tieteellinen seikkailuromaani — Seikkailuja tulevaisuudessa
213 SIVUA HINTA SID. $2.00

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Rauhanomaisessa käytössä avaavat atomit rajattomia mahdollisuuksia

Vielä ei ole läheskään kaikkia mahdollisuuksia tutkittu, mihin kaikkeen atomivoimaa ja atomeja voidaan käyttää. Mutta tiedemiehet tutkivat jatkuvasti mahdollisuuksia atomin rauhanomaisen käytön lisäämiseksi ja paljon on jo saatu tietoonkin tältä uudelta alalta. Meidän lehdessämmekin on kerrottu yhtä ja toista atomivoiman ja atomien käyttömahdollisuuksista ja kerrottakoon nyt tällä kertaa hiukan lisää.

Mitä esimerkiksi voidaan tehdä ja saavuttaa radioaktiivisilla isotoopeilla eli "merkatuilla atomeilla", kuten niitä myös kutsutaan?

ATOMI JA LÄÄKETIEDE

Tarkastelkaamme erästä esimerkkiä lääketieteen alalta. Olettakaamme, että ihminen on menettänyt työkykynsä, koska hänen silmänsä ovat luonnottomasti pullistuneet kuopistaan. Sairauden syy määriteltiin — kilpirauhanen on vahingoittunut. Lääkärit ovat jo kauan tienneet, että jodilla on myönteinen vaikutus kilpirauhasen hoidossa. Mutta missä vaiheessa on sairaus tällä hetkellä? Kuinka paljon jodia sairas tarvitsee parantuakseen mahdollisimman nopeasti?

Juuri nyt tuli lääketieteen avuksi atomi! Lääkärit voivat määritellä aivan tarkasti sairauden asteen ja hoitoon tarvittavan jodiannoksen suuruuden.

Tämä tapahtuu hyvin yksinkertaisesti. Potilaan elimistöön viedään pieni annos merkattuja jodiatomeja. Näillä atomeilla, kuten kaikilla keinotekoisesti valmistetuilla isotoopeilla on eräs erikoisuus — ne jakautuvat itsestään. Jakautuminen voidaan havaita erikoisten mittareiden avulla.

Jos elimen toiminta on häiriintynyt, niin merkatut atomit osoittavat, kuinka paljon jodia potilas tarvitsee parantuakseen.

Näin voidaan radioaktiivisten isotooppien avulla tarkastella ihmisen elimistössä tapahtuvia ilmiöitä. Tiedemiehet voivat merkattujen atomien avulla seurata aineenvaihduntaa elimistössä, aivostossa tapahtuvia kemiallisia muutoksia, mitä mutkikkaimpia ravintoaineiden muutoksia ja niiden hajaantumistuloksia ihmisen ruumiissa.

Mutta nämä keinotekoiset radioaktiiviset aineet eivät ole lääketieteessä vain tautien toteajina ja erilaisten elimistössä tapahtuvien vaiheiden julkituojina, vaan niiden avulla voidaan myös hyvin tehokkaasti torjua sairauksia.

Neuvostoliittolaisten lääkäreiden toiminnassa on tullut jo laajalti tunnetuksi uusi laite, jolle on annettu nimeksi "GUT-400". Tätä laitetta sanotaan usein kaukoradiokanuunaksi. Minne se ampuu ja kenen aseistukseen se kuuluu?

Lääkärit ovat jo useita vuosia kamppailleet vaikealaatuisia kasvannaisia vastaan radiumin avulla. Ennen lääkäreillä oli käytettävissään vain murto-osa grammaa radiumia, mutta nyt radioaktiivisella koboltilla ladattu laite "GUT-400" vastaa säteilyteholtaan 400 grammaa radiumia.

Laitteen pääosan muodostaa kuudensadan kilon painoinen pallo, jossa on lyhyt, vääntynyt "kärsä". Kun laite on suunnattu tarkasti säteilytettävään paikkaan, laskeutuu radioaktiivista kobolttia sisältävä putki automaattisesti "kärsään". Säteilyttäminen tapahtuu tarkasti juuri niin kauan kuin lääkärit ovat määränneet. Sen jälkeen koje automaattisesti lopettaa säteilyn.

Radioaktiivinen fosfori on osoittautunut erittäin arvokkaaksi lääkeaineeksi. Sitä käytetään valkeiden veri- ja ihosairauksien hoidossa, mm. kasvoja rumentavia syntymämerkkejä voidaan sillä poistaa. Sairauden vioittaman kudoksen päälle pannaan radioaktiivisella fosforilla kyllästettyjä ja paperiin käärittyjä pellavakangaspaloja.

Näin siis atomilla voidaan tehdä paljon hyvää. Väkisinkin herää kysymys, kuinka niin kuolettavia "ammuksia" voidaan viedä eläviin kudoksiin? Tiedetäänhän, että radioaktiivisuus saattaa olla kuolettava.

Kaikki kuitenkin riippuu annoksen suuruudesta. Kun merkattuja atomeja käytetään ihmisten palvelijana ja hyväntekijänä, niin ei ole mitään vaaraa. Esim. lääketieteessä on merkatuista atomeista paljon hyötyä. Lääkärit annostelevat hyvin tarkasti sekä merkattujen atomien käytön että säteilyttämisen radioaktiiviselyla koboltilla. Pienissä annoksissa on radioaktiivisuus elimistölle aivan vahingotonta.

ATOMI PUUTARHASSA JA PELLOLLA

Kerroimme jo siitä, kuinka merkatut atomit auttavat lääkäreitä elimistössä tapahtuvan aineiden liikehtimisen ja muuttumisen tarkkailussa. Toisetkin tiedemiehet — biologit — päättivät käyttää hyväkseen merkattujen atomien erikoisuutta.

Ihmiset ovat jo kauan tienneet, kuinka tärkeä on juurien ja lehtien osuus kasvin elämässä. Ne huoltavat kasvia ravintoaineilla, joiden ansiosta kasvit kehittyvät ja kantavat hedelmän. Mutta miten kaikki tapahtuu? Se on jatkuvasti ollut enemmän tai vähemmän epäselvää. Biologit päättivät turvautua merkattujen atomien apuun.

Moskovan Timirjazev-maatalousakatemian professori V. A. Kolesnikov päätti oppilaineen tarkastaa, kuinka nopeasti vesi liikkuu puussa. Osoittautui, että vesi liikkuu juuristosta puun latvaan 14 metrin tuntinopeudella. Entä kuinka nopeasti lannoitteet liikkuvat juurista ylös? Koe suoritettiin merkatuilla kali- ja fosforiatomeilla ja todettiin nopeudeksi 3—5 metriä tunnissa.

Kokeilujen tuloksena selvisi hyvin paljon mielenkiintoisia asioita, joista puutarhureilla ei aikaisemmin ollut aavistustakaan. Osoittautui näet, että juuret eivät olekaan pelkkä pumppu, joka mekaanisesti imee maasta ravintoaineet ja toimittaa ne ylöspäin määrätyllä nopeudella. Ei, juuristo on mitä mutkikkain ravitsemiskoneisto, joka ei vain pumppaa ravintoainetta maasta, vaan valmistaa jopa 14 erilaista orgaanista ainetta, joita kasvi tarvitsee, mutta joita ei maassa ole.

Toinenkin mielenkiintoinen seikka selvisi. Juuret toimivat toisin sanoen kasvavat ja huoltavat puuta ravintoaineilla, pääasiassa keväällä ja syksyllä, jolloin maassa on paljon kosteutta. Kesällä, kun maa on kuivaa, ne ovat toimettomina. Puun juurelle toimitetut lannoitusaineet jäävät käyttämättä, jos maata ei kastella. Tällöin tehtiin toinen koe — puita kasteltiin kuivan kesän aikana. Juuristo alkoi toimi yhtä voimaperäisesti kuin keväisin ja syksyisin. Lisätty lannoitusaine ilmaantui hyvin nopeasti — kolmantena, neljäntenä päivänä — puiden lehvistöön.

Merkattujen atomien avulla suoritetut tutkimukset paljastivat vielä erään hyvin tärkeän seikan kasvien elämässä. Pitkät ajat nimittäin luultiin, että kasvit saavat tärkeimmän rakennusaineensa — hiilen — vain ilmasta käsin. Äskettäin suoritettiin merkatuilla atomeilla mullistus tässäkin asiassa. Biologit totesivat, että kasvien juuret ottavat maaliuoksessa olevan hiilen toimittaen sen varsiin ja lehtiin. Kokeilujen tulokset viittaavat suuriin mahdollisuuksiin kohottaa satoisuutta huomattavasti lisäämällä maahan hiiltä.

UNELMA TOTEUTUU

Radioaktiivisuusilmiö saavuttaa yhä laajemman käytön tieteen ja tekniikan eri aloilla. Radioaktiivisilla säteilylähteillä tutkitaan koneiden osien kulumista ja valvotaan metallin sulatuksen kulkua. Elintarviketeollisuudessa käytetään radioaktiivisuutta basillien tappamiseen. Radioaktiivisella koboltilla säteilytetyt tuoreet elintarvikkeet säilyvät useita viikkoja.

Tässä vain muutamia esimerkkejä siitä, mihin kaikkeen atomivoimaa voidaan käyttää elämässä. Atomivoima on mahtava, rakentava voima avaten jättiläismäisiä näköaloja tulevaisuuteen. Mutta meidän kaikkien tavallisten ihmisten tehtävänä on huolehtia siitä, että tätä rakentavaa ja käyttökelpoista voimaa tullaan käyttämään — ei ihmisten tuhoksi — vaan ihmisen parhaaksi!

— Canadassa myytiin 1953 parranajokoneiden teriä kaikkiaan 38 kappaletta kutakin yli 19 vuoden ikäistä miespuolista asukasta kohden.

HÄÄKUTSU

Kutsumme kaikkia sukulaisia ja tuttavia saapumaan tyttäremme
MISS JEAN LEA LAHTISEN
ja poikamme
MR. ADRIEN BERGERON'in
häätilaisuuteen tiistaina, elokuun 16. pnä 1955. Vihkiminen toimitetaan Hearstin roomalais-katolisessa kirkossa klo 9.30 aamupäivällä. Kello 8 illalla kokoonnutaan häätilaisuuteen Waverley Hotelliin.
Mr. ja mrs. Onni Lahtinen — Mr. ja mrs. Eugene Bergeron
Hearst, Ontario

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN
MAKSAMME PÄIVÄN KORKEIMMAN KURSSIN.
Pienin summa 5,000 Smk. $17.50 ynnä lähetyskulut $1.15
Jokainen seuraava 1,000 markkaa $3.50
● Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

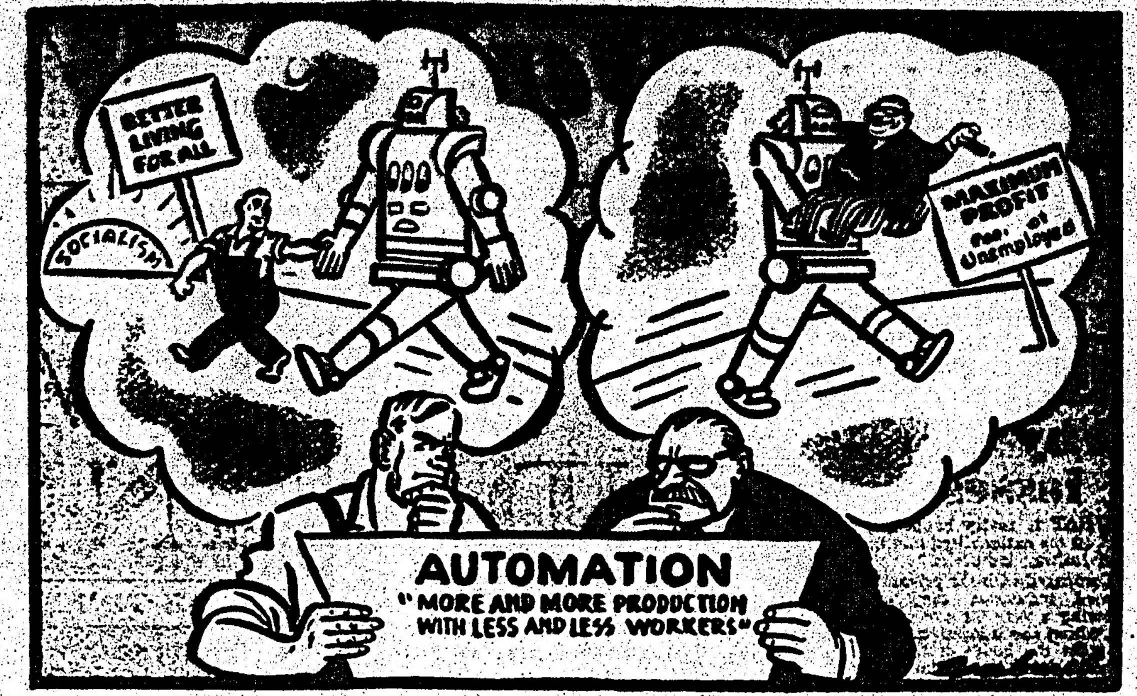

Koneellistumisen siunaus

5,000 Yhdysvaltain sotilasta siirretään Itävallasta Italiaan

Washington. — Länsivaltain sotilaallisia asemia Etelä-Euroopassa lujitetaan siirtämällä 5,000 Yhdysvaltain sotilasta Itävallasta Italiaan, ilmoitettiin täällä lauantaina. Siirto on järjestetty Atlantin liiton virastojen kanssa Pariisissa ja Roomassa.

Italia, samoin kuin Yhdysvallat, on jäsenenä Atlantin liitossa. Siirrettävät sotilaat ovat kuuluneet Itävallan miehitysarmeijaan. Siirto tullaan toimittamaan syksyllä.

PERHEEN NUOREMMILLE

Walter Is Going To The Exhibition

Dear Setä,

Hauskaa kesälomaa kaikille. Meillä on ollut tähän asti hauskaa. Olin äitini kanssa Webbwoodissa kolme päivää. My mother fixed the graves in the family cemetery. Were there ever a lot of rose bushes. I wonder why they grow so fast. In the city the graveyards are looked after better and you don't have to look after them as much as in a small town.

There was a big storm. We got back home just in time.
new train for Toronto. Mother is
In a few days we'll be leaving on the going to take me to the Exhibition. I have a pass. We have friends in Toronto who invited us to come. They will meet us.

My mother is feeling better now and I'm glad because I like my mother. Well, so-long boys and girls. See you in my dreams.

Walter Kangas,
Sudbury, Ont.

Väinö Passed To Grade Five

Dear Setä,

How are you? I am fine. I'm sorry that I haven't written sooner.

We have had nice weather for awhile. I have been swimming every day. I passed into grade five.

My cousin was visiting me for two days and maybe he'll come back for the rest of the summer holidays. It's raining today. Well, bye-bye for now.

Vaino Lehtinen,
Lac Ste. Therese, Ont.

Toimittajasetä juttelee

Haloo tytöt ja pojat!

Viime viikon aikana oli sedän postilaatikkoon saapunut kaksi kirjettä, joista setä kiittää Walteria ja Väinöä.

Setä joutuu kirjoittamaan tämän pakinan juuri ennen liittojuhlille lähtöä, joten perheen nuorempien on odotetava seuraavaan viikkoon ennenkuin setä ehtii kirjoittamaan liittojuhlista ja Suomalais-Canadalaisen Amatööriurheiluliiton jännistä vuotuisista mestaruuskilpailuista.

Lapset ovat olleet jo nelisen viikkoa kesälomalla ja monet ovat varmaan huomanneet, että ei enää ole muuta kuin kuukausi jäljellä ennenkuin syyslukukausi alkaa. Ihmeellisintä on vain se, että kesälomat menevät nopeasti, mutta koulukausi usein tuntuu venyvän aivan kestämättömän pitkäksi. Mutta kyllä lapset ainakin vuosien päästä käsittävät opiskelun tärkeän merkityksen.

Setä koetti kouluakäydessä lukea läksynsä tarkasti, mutta vasta koulusta päästyään hän huomasi, että olisi läksyt pitänyt lukea vieläkin tarkemmin.

Lapset ovat vähän paremmalla puolella kuin setä mikäli kesälomat ovat kysymyksessä. Setä saa ainoastaan kahden viikon loma ajan setä taitaa olla aika pihju, koska hän aikoo säästää kesälomansa syyskesään. Kesän kuumuudenkin voi paremmin kestää kun ajattelee, että kuumuutta on enää kestettävä vain muutama viikko ja sitten pääsee kaloja kiusaamaan. Sitten kun sedän loma on päättynyt ovat ilmatkin jo jähtyneet ja on taas kovat työhalut ja pitkä talvi menee ohitse yht'äkkiä töitä tehdessä ja pääsee taas kesälomalle. Niin ainakin tuumii setä. Hauskaa loman jatkoa toivoo

— Toimittajasetä.

Suomen uutisia

YLI 200,000 TURISTIA ODOTETAAN TÄNÄ KESÄNÄ

Kuluvan vuoden viiden ensimmäisen kuukauden aikana kävi maassamme kaikkiaan noin 50,000 ulkomaista matkailijaa, mikä merkitsee lähes 80 pros. kasvua viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Ruotsalaiset ovat olleet runsaimmin edustettuina ulkomaisten matkailijoiden joukossa. Tämän vuoksi onkin perusteltua syytä odottaa, että maassamme tänä vuonna käy kaikkiaan yli 200,000 ulkomaista vierasta, kerrotaan Suomen Matkailijayhdistyksestä. Viime vuonna oli vastaava luku noin 180,000, mikä on tähänastinen ennätys.

Juhannuksen jälkeiset kauniit viikot ovat vilkastuttaneet myös kotimaista matkailua tuntuvasti. Rautateillä, sisävesien laivareiteillä sekä bussi- ja lentolinjoilla on ollut melkoista tungosta. Samoin matkailu yksityisautoilla on lisääntynyt huomattavasti.

Vielä ei kesän matkailu suinkaan ole saavuttanut huippuaan, vaan runsaimillaan se on tavallisesti heinäkuun loppupuolen ja elokuun aikana.

Helsingin hotelleissa on kuluvana kesänä ollut ajoittain kokonaisuutena katsoen jopa vilkkaampaa kuin olympiakesänä, mikä johtuu suurelta osalta siitä, että varsinkin alkukesällä on kaupungissa pidetty monia erilaisia kokouksia ja kongresseja.

Matkailijavirta Ahvenanmaalle on juuri nyt suurimmillaan. (US)

* * *

COLOMBIAN KAHVIN TULLIA ALENNETAAN

Valtioneuvosto on 21/7 n.s. taloudellisen valtalain nojalla päättänyt, että paahtamattomasta kahvista, joka on colombialaista alkuperää, saadaan kantaa tullia kuten kahvista, joka on alkuperäisin tullisuosituimmuutta nauttivasta maasta. Päätös tulee voimaan ensi syyskuun alusta ja se johtuu Colombian kanssa käytävistä kaupallisista neuvotteluista, joiden tarkoituksena on viennin lisääminen Suomesta Colombiaan. Viennin lisääminen edellytyksenä on, että Colombia-kahvin menekki saadaan meillä lisääntymään. Tämän lisääminen on mahdollista vain vähittäismyyntihintaa alentamalla. Päätöksen mukaan on tullin alennus 100 mk/kg. Vähittäismyyntihinnan alentamisesta tehdään päätös erikseen. (Maak.)

* * *

SAHATAVARAN VIENTI

Sahatavaraa on viety maastamme kuluvan vuoden ensi puoliskon aikana 238,000 std. Viime vuoden ensi puoliskolla vietiin sahatavaraa 205,000 std. Tähän mennessä on sahatavaraa myyty lähes 700,000 std. Viime vuoden vastaavan ajan myynnit olivat vaille 600,000 std. Kuten edellä mainitut luvut osoittavat, eivät vientimäärät ole lisääntyneet samassa suhteessa kuin myynnit. Maamme keväälliset lakot, samoin kuin Englannin lakot ovat haitanneet ja hidastaneet laivauksia. (Maak.)

SELLULOOSAN TUOTANTO LISÄÄNTYNYT

Kuluvan vuoden ensi puoliskon selluloosan tuotanto on noin 20% suurempi kuin viime vuoden ensi puoliskon tuotantoa, mikä johtuu useiden selluloosatehtaiden suorittamista laajennus- ja korjaustöistä. Selluloosaa on tuotettu kuuden kuukauden aikana tänä vuonan 883,000 tonnia ja viime vuonna vastaavana aikana 736,000 t.

Puuhiokkeen tuotanto oli tämän vuoden alkupuoliskolla jokseenkin samaa suuruusluokkaa kuin viime vuonnakin eli 93,600 tonnia.

Sanomalehtipaperin tuotannossa saavutetaan kuluvana vuonna ilmeisesti uusi ennätys, sillä alkupuoliskon tuotanto oli 10% suurempi kuin viime vuonna eli 246,000 tonnia. Viime vuoden ensi puoliskolla tuotettiin sanomalehtipaperia 223,000 tonn. Kaipolan ja Summan paperitehtaiden ansiosta sanomalehtipaperin tuotanto on lisääntynyt. Muuta paperia on vuoden alkupuoliskolla tuotettu 221,000 tonn. Tästä on voimapaperia 93,000 tonnia. Maak.

Georgian tasavallassa asuu 20,000 juutalaista.

Meri vei rannalta 36 japanilaistyttöä

Tokio. — Ainakin 36 toisella kymmenellään olevaa tyttöä hukkui ja kolmisenkymmentä muuta saatiin vain vaivoin pelastetuksi uimarannalla lähellä Nagoyaa. Onnettomuus tapahtui heinäk. 28 pnä tyttöjen ollessa uimaharjoituksissa. Heidän opettajansa oli sattumalta poissa rannalta ja äkkiä kuljetti vahva virta noin 50 rannalla olleista 800 tytöstä ulos merelle.

TILATKAA VAPAUS!

HAUTAJAISKUTSU
Gustav A. Virell
kuoli äkkiä kotonaan Tarzwellissa, Ont., heinäkuun 31 p:nä. Hautaus toimitetaan Symingtonin hautaustoimistosta Kirkland Lakella elok. 3 päivänä kello 1.45 ip.
Kaikkia sukulaisia ja ystäviä pyydetään saattamaan vainajaa viimeiseen lepoonsa.
MRS. G. VIRELL

ARVOKKAAT KIRJAUUTUUDET
SAATAVANA
KIRJAKAUPASTAMME
★ ★ ★

THEODOR PLIEVIER:
MOSKOVA
401 sivua Hinta sid. $3.40
"Moskova" — Theodor Plievierin maailmankuulu sotaromaani — kertoo Saksan ja Neuvostoliiton ratkaisevista kohtalonhetkistä sotavuonna 1941. Tarkastelukulmanaan milloin taistelevien suurvaltojen päämajat, milloin tuntemattoman sotilaan juoksuhauta tai pommituksen kohteena oleva kaupunki, Plievier vyöryttää eteemme dramaattisen näytelmän historian valtavimmasta sotaretkestä.

THEODOR PLIEVIER:
STALINGRAD
425 sivua Hinta sid. $3.40
ROMAANI
Stalingradin puolustus kuuluu nykyajan sotahistorian suuriin sankaritaruihin. Se oli todellinen Verdun. Tuskin ainoakaan rakennus jäi ehjäksi tässä puolen miljoonan asukkaan kaupungissa, jonka taloissa ja kaduilla piirittäjät ja piiritetyt kuukausimääriä tappoivat toisiaan. Stalingradin pitkälliset kärsimykset päättyivät vihdoin tammikuussa 1943, kun pohjoisesta tunkeutuvat venäläiset taisteluvoimat saarsivat ja ottivat vangiksi marsalkka Pauluksen johtamat piirittäjät.
Saksalaisten Stalingradin valloitusyritys merkitsi toisen maailmansodan ratkaisevaa käännekohtaa; samalla se oli totaalisen sodan järkyttävimpiä murhenäytelmiä, jossa 300,000:n saksalaisen sotilaan armeijakunta tuhottiin miltei viimeiseen mieheen. Näitä taistelun päiviä kuvaa Theodor Plievierin "Stalingrad" — tämän hetken maailman ehkä kuuluisin sotaromaani.

DAPHNE DU MAURIER:
"Rebekan" tekijän uusi menestysromaani
MARY ANNE
535 sivua Hinta sid. $3.80
"Mary Anne" on monivaiheinen kertomus kauniista ja häikäilemättömästä naisesta, joka Yrjö III:n ajan Englannissa pääsee huomattavaan asemaan Yorkin herttuan rakastajattarena ja joutuu päähenkilöksi erääseen maan historian sensaatiomaisimmista oikeusjutuista.

PEARL S. BUCK:
ITÄTUULI -- LÄNSITUULI
219 sivua — Hinta sid. $2.50
Pearl S. Buck lienee amerikkalaisista Nobel-kirjailijoista Suomessa parhaiten tunnettu. Hänen tuotannostaan on suomennettu useita romaaneja ja nyt julkaistaan suomeksi myös hänen esikoisteoksensa "Itätuuli — Länsituuli", joka ilmestyi alkukielellä v. 1929. Tällä romaanilla Buck aloitti Kiinan olojen kuvaamisen.
Buckin ensimmäisen romaanin päähenkilönä on kiinalaisen ylhäisöperheen tytär, joka naitetaan länsimaisen sivistyksen saaneelle kiinalaiselle lääkärille. Toisen juonikudoksen muodostaa se sovittamaton ristiriita, jonka aiheuttaa se, että päähenkilön veli, joka harjoittaa opintoja Amerikassa, ottaa vastoin vanhempiensa tahtoa vaimokseen amerikkalaisen naisen.

MARTTA HAATANEN:
ILTARUSKO
170 sivua Hinta sid. $2.50
Martta Haatasen uuden romaanin ympäristönä on pohjoinen kirkonkylä ja sen arkisen aherruksen keskipiste, sahalaitos, jonka vaiheilla myös teoksen tapahtumat pysyttelevät. Ester, romaanin päähenkilö, on sahan entisen isännöitsijän nuori leski; hänen miehensä isä on sen perustaja, ja Ester itse, leskeksi jäätyään, joutuu palaamaan sinne saman työpöydän ääreen, jonka hän kolmetoista vuotta aikaisemmin oli nuorena morsiamena jättänyt.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
Box 69 Sudbury, Ontario

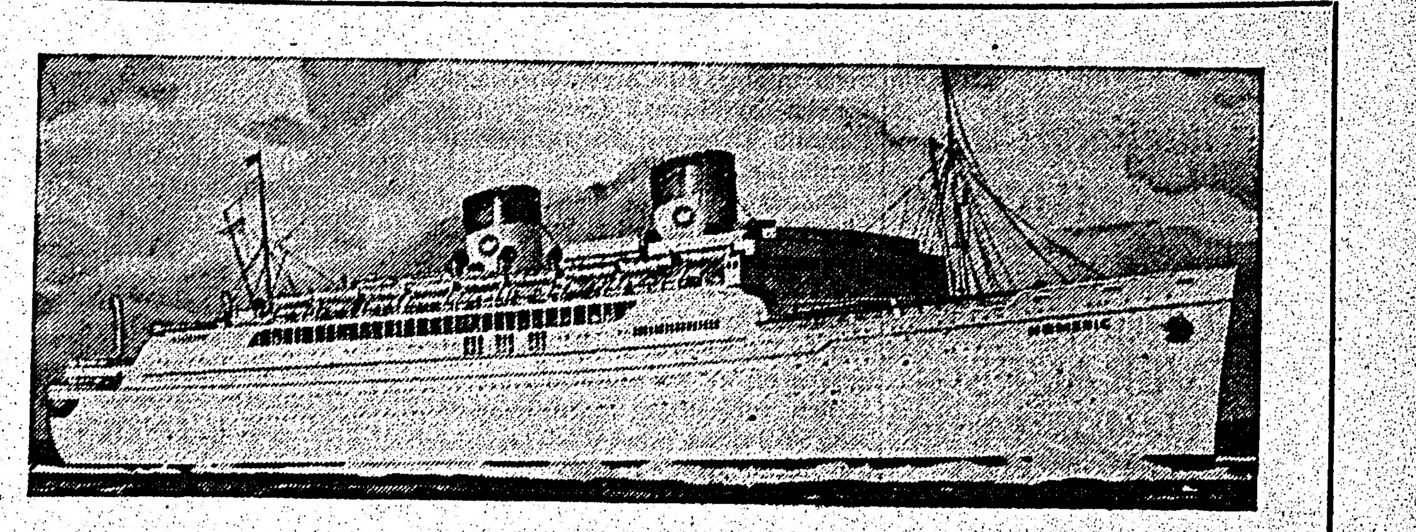

Tämän vuoden laiva, on uusi HOME LINJAN LIPPULAIVA
S. S. "HOMERIC" noin 26,000 tonnia
PIKAPALVELUS QUEBECISTA ENGLANTIIN JA RANSKAAN
Tämä Home Linjan UUSI LOISTAVA lippulaiva suoritti neitsytmatkansa Quebecista huhtikuun 23 päivänä Le Havreen ja Southamptoniin, liikennöiden nyt säännöllisesti tällä reitillä. Matka Quebecistä Le Havreen, Ranskaan, tällä loistolaivalla kestää vain 6 päivää.
Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:
HOME LINES
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Loppu kesän ja syyskauden kulkuvuorot Quebecista:
● Elokuun 3 p.
● Elokuun 20 p.
● Syyskuun 6 p.
● Syyskuun 23 p.
● Lokakuun 9 p.
● Lokakuun 26 p.
● Marraskuun 12 p.
● Marraskuun 29 p.
★
Käyttäkää hyväksenne säästökauden hintoja

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan ja Työn Puiston komitean yhteinen kokous Työn Puistossa keskiviikkona kello 7.30.

Työn Puiston sauna ei ole auki perjantaisin. Tästä lähtien sauna on auki vain keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin.

Työn Puiston ravintolasta saa maukkaita aterioita sekä kahvia ja voileipiä joka päivä aamusta iltaan. Kesävierailijoille suositellaan Työn Puiston kesäkämppiä.

Kesävieraita

Vapaudessa pistäytyi tänään Jenny ja Walter Suonpää Sarniasta sekä heidän poikansa Arnold. Suonpäät tulivat South Porcupinesta, missä he olivat liittojuhlilla. He olivat myös käyneet Cochranessa ja ovat nyt matkalla Soohon.

Sulo Konnu Torontosta vieraili Sudburyssa viikon vaihteessa ja aikoo jatkaa kesälomamatkaansa muillekin paikkakunnille ennenkuin palaa Torontoon.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

MYYTÄVÄNÄ 80 EEKK. FARMI Lorne maalaiskunnassa, lotti no. 4, Con. 2, lähellä Ella järveä ja Vermilion jokea. Tarpeelliset rakennukset ja omistusoikeus. Kirjoittakaa tai käykää neuvottelemassa. Kalle Honkanen, R.R. 1, Worthington, Ont. (Beaver Lake)

MYYTÄVÄNÄ VÄHÄN KÄYTETTY sähköhella, kaikki mukavuudet, halpa hinta. Myydään kun ei ole sähköä. Käykää katsomassa. K. Hendrickson, Whitefish, Ont. (27-30-2)

SEKALAISTA

MYYNTI! MYYNTI! TEHTAAN takaus ylijäämämaalia $2.95 ja $3.95 gallona. Army-Navy Stores, 10 Lisgar St. N., Sudbury.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

KUKKIA! KUKKIA!
KAUNIITA PURKKIKUKKIA JA KUKKAVIHKOJA
Rinta-, hää- ja hautajaiskukkalaitteet ja seppeleet erikoisuutemme
NOPEA PALVELUS
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
60 Eyre St. Sudbury

LÄÄKERESEPTEJÄ
täytetään huolella — 24 tunnin palvelus
VAPAA RESEPTIKULJETUS Sudburyssa ja McKimissa
Tuokaa reseptinne meille
SHAW'S PHARMACY
REXAL APTEEKIT
400 Montague St., Sudbury
Puh. O. 3-6023 ilt. OS. 3-7628
430 Trout Lake Rd., Lockerby
Puhelin OS. 3-7177 ilt. OS. 4-1231

Drink SunCrest ORANGE
Se nautintorikas
VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

Incon työläiset äänestävät tänään sopimuksesta

Viime perjantaina Torontosta tiedoitettiin, että Mine-Mill union Sudburyn osaston ja Port Colbornen osaston yhteinen neuvottelukomitea on päässyt sopimukseen Incon kanssa uudesta työehtosopimuksesta. Työehtosopimus on ollut sovittelulautakunnan käsissä ja sovittelulautakunnan toinen istunto alkoi viime viikon maanantaina.

Sovittelulautakunnan puheenjohtaja tuomari J. C. Anderson ilmoitti, että union ja yhtiön kesken oli päästy sovintoon torstai-iltana. Sopimuksen yksityiskohdista ei ole vielä annettu tietoja ja ennenkuin sopimus astuu voimaan on jäsenistön joko hyväksyttävä tai hylättävä se. Asia esitetään union jäsenistön kokoukselle tänään.

Union päävaatimuksena on ollut parannuksia eläkesuunnitelmaan sekä 10 sentin korotus tuntipalkkoihin. Union neuvottelukomitea oli sovittelulautakunnan aikaisemmassa kuulustelussa pitänyt tiukasti vaatimuksista kiinni. Suoritettu lakkoäänestys sai jäsenistön valtavan enemmistön kannatuksen, joten odotetaan, että Inco joutui tekemään huomattavia myönnytyksiä ennenkuin union neuvottelukomiteaa tyydyttävään sopimukseen päästiin.

Ikävä ampuma onnettomuus

Viime perjantaina Sudburyssa tapahtui ikävä onnettomuus, kun 15-vuotias Frank Hall kuoli haulikon haavoittamana.

Hänen ystävänsä saman ikäinen John Kulik oli juuri samana päivänä ostanut ensimmäisellä tilillään uuden haulikon. Pojat olivat olleet Kulikin kodissa, missä olivat ihailleet uutta pyssyä ja kokeilleet panoksia siinä. Useimman kerran pojat olivat panneet panoksia pyssyyn ja vuorostaan tyhjentäneet panokset. Molemmat luulivat pyssyn olleen tyhjän kun he istuivat ja keskustelivat haulikon ollessa Kulikin käsissä. Pyssyä käsitellessään ja ihaillessaan oli Kulik painanut liipasinta ja "tyhjässä" pyssyssä olikin vielä yksi panos, mikä osui Frank Halliin.

Hän kuoli tuntia myöhemmin sairaalassa.

Maatalousväen kesäjuhla Beaver Lakella

Beaver Laken maatalous- ja osuustoimintaklubi viettää tavanmukaista kesäjuhlaansa ensi sunnuntaina, elokuun 7 pnä, kello 11 aamulla Joonas Kiven farmilla.

Tilaisuuteen järjestetään seurapeliä ja koetellaan käden vakavuutta sekä silmän tarkkuutta. Ravintolasta tarjotaan monia ruokalajeja mm. lihakeittoa, hyviä voileipiä ym.

Saapukaa läheltä ja kaukaa sunnuntaipäivää viettämään hauskassa seurassa. Kaikki ovat tervetulleita ja tilaisuudessa ei peritä mitään sisäänpääsyä.

Eskimoita peloitti ukkosilma

Fairbanks, Alaska. — Wainwrightissa olevassa eskimokylässä nousi lämpömittari viikon lopulla 80 asteeseen, mutta se ei peloittanut eskimoita, mutta ukonilma oli kokonaan toinen kysymys.

Tämä lämpöaalto aiheutti ankaran ukonilman salamoineen, joka on harvinaista arktiikassa. Monet eskimot näkivät ensimmäisen kerran eläissään salamanvälähdyksiä ja kuulivat ukkosen jyrinää.

Picard Canadan lähettilääksi Argentiinaan

Buenos Aires. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että Argentiinan hallitus on hyväksynyt Louise-Philippe Picardin Canadan lähettilääksi Argentiinaan.

Canadan lähettiläänä täällä on toiminut kenraalimajuri L. R. LaFleche, joka eroaa toimestaan.

Bonn, Länsi-Saksa. — Neuvostoliiton ja Itä-Saksan kansantasavaltain kesken on alettu neuvottelut saksalaisten sotavankien palauttamisesta Neuvostoliitosta. Neuvostoliitossa toisen maailmansodan päättymisen jälkeen tuomittiin tuhansia saksalaisia natseja vankeuteen sotarikoksista.

SCAUL:n kaksi päivää kestäneet liittojuhlat South Porcupinessa

(Jatkoa 1. sivulta)

Alle 17-v. sarjassa oli myöskin 800 m:n juoksu ja siinä mestaroi Jehun kova menijä Karl Krats. Hän saavutti hyvän ajan 2.10,9. Toiseksi sijoittui Speedin Toivo Saari 2.25,8.

PENTTILÄ ISÄNNÖI MOUKARISSA

Juoksujen jälkeen siirryttiin moukarin pariin ja odotettiin Viestin Pentti Penttilän parantavan ennätystään, jota hän on vuosi vuodelta parantanut. Moukari hänen heittämänään piirsikin kauniin kaaren, mutta Penttilä ei saanut jalkojaan pysymään heittorenkaassa ja hänen oli tyydyttävä taas tällä kertaa verrattain heikkoon tulokseen 37.72, mikä kuitenkin riitti mestaruuden voittamiseksi. Toiseksi sijoittui Echon Kalevi Mähönen 31.63, kolmanneksi Melvin Latvala, Speed 27.17 ja neljänneksi A. Widgren, Tigers 26.89.

SEIVÄSHYPYSSÄ EI PÄÄSTY

Yleisen sarjan seiväshypyssä kun Alertsin Albert Viau toisella yrityksellään selviytyi 2.85 m:n korkeudesta, oli hän ainoa, joka selviytyi siitä. Hän päätti säästää voimiaan muita kilpailuja varten. Hän sai sarjan mestaruuden. Toiseksi sijoittui Yrityksen Raimo Laita, kolmanneksi Yrityksen Niiranen ja neljänneksi Alertsin Fred Beauchamp. Kaikki kolme viimeksimainittua saavuttivat 2.75 m:n tuloksen ja ratkaisu oli tehtävä riman pudotuksien perusteella.

Alle 21-v. seiväshypyssä oli kilpailu vähän kovempi, mutta siinäkin Speedin Tauno Saaren 2.95 m:n korkeus riitti mestaruuden voittamiseen ja Saari ei yrittänytkään korkeammalta tässä voimia kysyvässä lajissa kun oli vielä muita kilpailuja edessä. Toiseksi sijoittui Yrityksen Don Pitkänen 2.85, 3) Ronnie Furlani, Alerts 2.65, 4) Jorma Latvala, Yritys 2.65, 5) Toivo Saari, Speed 2.45.

NAISTEN 4X100 M. VIESTI

Samalla kertaa kun seiväshyppy oli käynnissä, juostiin naisten 4x100 m:n viesti. Kilpailuun osallistui vain kaksi joukkuetta ja kilpailu oli melko tasaväkistä aina viimeiseen vaihtoon asti, jolloin Speedin ankkurina juossut Joyce Lujanen katkaisi nauhan n. 7 m ennen Yrityksen ankkuria. Ajaksi merkittiin 61.3. Voittajajoukkueessa juoksi Kerttu Kitts, Valma Etula, Mary Anne Sandberg ja Joyce Lujanen.

JUHLAMARSSI JA YHTEISVOIMISTELU

Vaikka eivät läheskään kaikki urheilijat osallistuneet juhlamarssiin, oli marssiin osallistuneiden voimistelijain, urheilijain sekä toimitsijain määrä oli sata henkeä. Yksin voimistelijoiden määrä nousi yli 40 mukaan lukien monipäinen Tigersin lapsijoukkue. Yleensä voimistelijoiden ikä oli huomattavasti nuorempi kuin aikaisemmissa liittojuhlissa, mikä ainakin osoittaa, että uusia nuoria voimistelijoita on liiton seuroissa tällä kertaa melko runsaasti ja on toivottu, että yhteisvoimisteluesitykset alkavat osoittaa tasaista nousua. Yhteisvoimistelijain esitykset nuoresta iästä huolimatta olivat kiitosta ansaitsevat.

NUORISO ON VOIMA

Ennen yhteisvoimistelua esitetyssä lyhyessä tervehdyspuheessaan liiton nuori presidentti Wilbert Bohm osoittikin, että useimmissa liiton seuroissa on nuorten toiminta huomattavasti edistynyt ja totesi, että silloin kun seurassa on paljon alle 17-v. ikäryhmään kuuluvia jäseniä, jotka ovat aktiivisia voimistelussa ja urheilussa, on seuroilla hyvä tulevaisuuden toivo.

Hän mainitsi myöskin, että liitto yhdessä CSJ:n kanssa on lähettänyt nuoren edustajan Varsovan nuorisokisoihin tutustumaan muiden maiden nuoriin ja rakentamaan heidän kanssaan ystävällisiä suhteita. Bohm osoitti, että urheilijoilla on huomattava osuus kansainvälisen jännitystilanteen lieventämisessä, sillä juuri urheilijat ovat olleet ensimmäisiä osoittamassa, että kansojen välillä tullaan toimeen ystävyydessä keskenään.

NUORI TAITEILIJA

Yhteisvoimisteluesityksen jälkeen nuori lausuja Antero Elo Port Arthurista jätti miellyttävän vaikutuksen yleisöön lausumalla hyvin onnistuneesti humoristisen runon. Yleisön runsaasta aploodeista päätellen olisi se mielellään kuullut Anteron muitakin esityksiä, mutta siihen tarjoutui tilaisuus vasta myöhemmin illalla, kun haalilla esitettiin arvokas konsertti.

Iltapäiväohjelman aikana kunnioitettiin Yrityksen perustajaa Kalle Lehtoa, joka 77 ikävuodesta huolimatta nähtiin juhlissa häärivän aktiivisesti keskuudessamme. Toimitsija Kalervo Ketola selosti, että Lehto on ollut jatkuvasti Yrityksen perustamisesta lähtien aktiivisena seuran ja liiton toiminnassa. Tämä onkin pitkä aika, sillä Yritys ensi vuonna viettää perustamisensa 50. juhlaa. Näyttää, että Lehdolla edelleenkin riittää tarmoa, koska hän on ollut jokaisessa liittojuhlassa paitsi v. 1952 kun pidettiin olympialaiset Suomessa ja vuonna kun samaan aikaan Vancouverissa pidettiin brittiläisten kansojen kisat.

NAISTEN KILPAVOIMISTELU

Naisten kilpavoimisteluun oli ilmoittautunut ainoastaan Yrityksen joukkue, joten he voittivat mestaruuden automaattisesti kun esittivät kilpavoimisteluohjelman. Alussa näytti, että heille tulee vaikeuksia, sillä yksi tytöistä tuli huonovointiseksi ja esitystä jouduttiin lykkäämään. Esityksen johdosta tuomarit antoivat suoritukselle 36.5 pistettä. Joukkueen johtajana toimi Lempi Serra.

200 M. JUOKSUSSA KOLMOISVOITTO SPEEDILLE

Yleisen sarjan 200 m:n juoksussa ei suoritettu lainkaan alkueriä, sillä juoksuun oli ilmoittautunut vain kolme juoksijaa, kaikki Speedistä. Kovan kamppailun jälkeen Melvin Latvala voitti mestaruuden ajalla 25.8, toiseksi sijoittui Jorma Palomäki 26.2 ja kolmanneksi Karl Palomäki 26.4.

Alle 21-v. 200 m:n loppukilpailussa joutui liiton kaksi johtavaa juoksijaa vastakkain. Roy Ranta on jo useampana vuotena mestaroinut 200 m:n matkalla, mutta tällä kertaa tapahtui odottamaton yllätys, kun Speedin Tauno Saari paineli hänen ohitseen ja katkaisi nauhan n. 3 m ennen Viestin Rantaa. Saaren aika oli 24.5 ja Rannan ajaksi merkittiin 24.8. Kolmanneksi sijoittui Jehun Eino Ladonlahti, joka juoksi matkan 26 sekunnissa.

KOLMILOIKAN TULOKSET

Yleisen sarjan kolmiloikassa Alertsin Albert Viau saavutti parhaimman tuloksen 12.57 ja samalla voitti sarjansa mestaruuden. Toiseksi sijoittui Yrityksen Tony Grenivicius 12.33, 3) Roy Tuovinen, Echo 11.71, 4) Raimo Laita, Yritys 11.34, 5) Melvin Latvala, Speed 11.05.

Alle 21-v. sarjassa parhaimman tuloksen ja sarjansa mestaruuden sai Viestin Roy Ranta 12.88, 2) Tauno Saari, Speed 11,16, 3) R. Parker, Yritys 10.94, 4) Ronnie Furlani, Alerts 10.86.

KEIHÄÄSSÄ UUSI ENNÄTYS

Yleisen sarjan keihäänheitossa Speedin Melvin Latvala heitti lupaavalla tavalla 48.10 ja voitti itselleen tämän vuoden mestaruuden. Iskun veteraaniurheilija K. Kaarela osallistui myöskin keihäänheittoon ja valloitti toiseksi sijaan 40.11 m:n heitollaan, 3) Bob Mäki, Yritys 35.39, 4) Pentti Penttilä, Viesti 35.13, 5) A. Wiggren, Tigers 30.20.

Alle 21-v. sarjassa Jehun Kenny Tikkanen heitti keihästä parhaiten ja voitti sarjansa mestaruuden 41.93 m:n heitollaan, 2) Roy Ranta, Viesti 3) Eino Ladonlahti, Jehu 36.41, 4) Don Pitkänen, Yritys 34.59, 5) Kalevi Mähönen, Echo 33.14.

Alle 17-v. poikien sarjassa Alertsin Bernie Fransen yllätti heittämällä kilpailujen toiseksi parhaimman tuloksen 47.23, mikä oli samalla sarjansa uusi ennätys. Entinen ennätys oli n. 1.5 m heikompi ja oli se Alertsin Leo Roinisen nimissä. 2) Karl Karts, Jehu 34.71, 3) Bruno Roininen, Alerts 31.78, 4) Toivo Saari, Speed 21.98, 5) Matti Luomala, Tigers 21.72.

Naisten keihäänheitossa Speedin Joyce Lujanen sai parhaimman tuloksen ja mestarin tittelin, vaikka hän sai tulokseksen vain 17.63 m. 2) Elvi [illegible] 15.45, 3) Nancy Beauchamp, Alerts 13.39, 4) Mary Anne Sandberg, Speed 12.69, 5) Seija Jylhä, Alerts 11.90.

KOLMIOTTELUT

Yli 35-v. ikämiesten sarjan kolmiottelussa huomioitiin tulokset 100 m:n juoksussa, pituushypyssä ja kuulassa. Tigersin Alfred Widgren voitti niukalla piste-erolla kolmiottelun mestaruuden 177.99 pisteen tuloksella. Iskun K. Kaarelan saavuttaessa 177.64 pistettä. 3) O. Kentola, Tigers 163.39, 4) P. Voutilainen, Isku 160.33.

Alle 15-v. poikain tulokset samoissa lajeissa myöskin otettiin huomioon kolmiottelun pisteitä laskettaessa. Tämän sarjan 3-ottelu ei kuitenkaan kuulu liiton mestaruuslajeihin. Parhaimman pistemäärän sai Alertsin Robbie Saari 198.50 ja toiseksi sijoittui Jymyn Dick Mäki 187.05. Kolmiottelun osanottajina oli myös Alertsin Bruno Roininen, mutta hän ei saanut tulosta kuulassa, joten hänen tuloksiaan ei voitu ottaa huomioon 3-ottelussa.

YLEISÖ ODOTTI RUOTSALAISVIESTIÄ

Ruotsalaisviesti on melkein jokaisessa liittojuhlassa odotetuin jännittävin viesti ja mielenkiintoisin kilpailulaji. Melkein poikkeuksetta ruotsalaisviestin tulokset osoittavat myöskin millä seuralla on parhaat juoksijat. Lauantaina ja sunnuntaina suoritetut kilpailut olivat jo osoittaneet, että tänä vuonna Speedin joukkue tulisi olemaan ylivoimainen radalla ja niin sille ennustettiin voittoa. Viestin ensimmäisellä taipaleella 800 m:n matkalla Speedin yllätysmies Karl Palomäki menetti aikaa Echon Grenzesta ja 400 m:n matkalla Speedin Tauno Saari säilytti etumatkan, vaikka häntä ahdisti Jehun nuori Karl Krats. 200 m:n matkalla Speedin Melvin Latvala piti puolensa ja säilytti edelleen etumatkan, vaikka Jehun Eino Ladonlahti ei ollut paljoakaan jäljessä.

Speedin joukkueen ankkurimies 100 metrillä Jorma Palomäki isännöi myöskin omalla osuudellaan ja niin hän pääsi nauhalle 6 sekuntia ennen Jehun Tikkasta. Speedin aika oli 3.54,5, toiseksi sijoittuneen Jehun joukkueen aika oli 4.00,4 ja kolmanneksi sijoittui Echon joukkue, jonka aika oli 4.04,2. Jehun joukkueessa 800 m:n matkan juoksi Arthur Mäki.

Mestaruuden lisäksi Speedin joukkue sai haltuunsa sudburylaisen A. R. M. Ritarin lahjoittaman komean kiertopalkinnon sekä henkilökohtaiset pienoispokaalit.

LENTOPALLOMESTARUUS

Päivän ja mestaruuskilpailujen viimeinen kilpailulaji oli lentopallo-ottelu, mihin osallistui Yrityksen kaksi joukkuetta sekä Viestin joukkue. Vaikka lentopallo on olhut liiton mestaruuslajina useamman vuoden, tämä oli ensimmäinen kerta, kun mestaruus on ratkaistu.

Yrityksen ykkösjoukkue voitti sekä Viestin joukkueen että Yrityksen kakkosjoukkueen, joten he saivat ensimmäisen lentopallomestaruuden. Joukkueessa pelasivat W. Bohm, R. Laita, R. Niiranen, J. Latvala, H. Saloranta ja T. Grenivicius. Toiseksi sijoittui Viestin joukkue ja kolmanneksi Yrityksen kakkosjoukkue.

KUKKIA AHKERILLE TYÖNTEKIJÖILLE

Sunnuntain kilpailujen jälkeen siirryttiin ravintolaan nauttimaan ahkerien emäntien valmistamasta kalkkunapäivällisestä, joka näyttikin menevän hyvin kaupaksi, sillä maukkailla aterioilla on aina kysyntää. Emäntiä täytyykin kiittää hyvin suoritetusta työstä, sillä vaikka heidän alallaan ei kilpailtu mestaruuksista, oli se kuitenkin ratkaiseva puoli juhlien onnistumisessa. Samalla kertaa on myös kiitettävä koko kultaperukan väestöä, sillä juhlien järjestelystä aina radan kunnostamisesta ja majoitusta myöten oli huolehdittu esimerkillisellä tavalla. Urheilun toimitsijat suoriutuivat myöskin vaativista tehtävistään kiitettävällä tavalla. Liiton sihteerinä 20 vuotta toiminut Paavo Vaurio joutui yleisön huomion kohteeksi, kun eteläpääläiset päättivät antaa hänelle myöskin kultamitalin ansioituneesta toiminnasta. Paavo vastasi, että se oli ensimmäinen kultamitali minkä hän on saanut, vaikka hän on joskus nuorempana osallistunut kilpailuihinkin.

ARVOKAS OHJELMA

Illalla siirryttiin haalille juhlia jatkamaan ja järjestävä komitea olikin varannut tilaisuuteen arvokkaan ohjelman. Timminsin ja South Porcupinen sekakuoro Sointu esitti onnistuneesti useampia lauluja. Liitossa hyvin tunnettu tanssipari Jack ja Elvi Hymander esittivät taidetanssia ja nuori 13-vuotias lausuja Antero Elo Port Arthurista valloitti yleisön esityksillään. Mutta ohjelmasta yksityiskohtaisemmin tuonnempana.

Ohjelman jälkeen jatkettiin juhlimista tanssin muodossa aina kello kahteen asti ja sen jälkeen juhlaväki lähti suuntaamaan matkaansa takaisin kotiperukoilleen iloisina, vaikkakin väsyneinä kahden päivän juhlimisen jälkeen. Niin, ensi vuonna tavataankin Sudburyssa, sillä maanantaina pidetyssä liittokokouksessa päätettiin seuraavat liittojuhlat antaa Alertsin järjestettäväksi.

Neljä saman perheen jäsentä kuoli autorikossa

Lancaster. — Viime perjantaina saivat surmansa Herman Bogler, hänen vaimonsa Eva ja heidän kaksi lastaan autojen yhteentörmäyksessä valtatiellä maili täältä etelää.

Äiti ja kaksi lasta kuolivat paikalla ja Herman Bolger muutamia minuutteja jälkeen yhteentörmäyksen.

Kaksi kuollut autojen yhteentörmäyksessä

Huntsville. — Viime maanantaina saivat Elvin Witmore ja Lester J. Martin surmansa autojen yhteentörmäyksessä kolme mailia etelään täältä. Kaksi henkilöä loukkaantui onnettomuudessa.

Surmansa saaneet nuorukaiset olivat amerikkalaisia.

Liittojuhlien ensimmäisen päivän tulostasoa

parantamisen varaa olisi huomattavasti. Yleisen sarjan mestaruuden voitti Alertsin Albert Viau, joka helposti saavutti 160 sm. Koska tämä tulos oli 10 sm. korkeampi kuin toiseksi sijoittuneen Speedin Melvin Latvalan 150 sm. tulos, keskeytti hän hyppynsä ja säästi voimiaan muita kilpailuja varten. Kolmanneksi sijoittui Ricky Niiranen 1.45; 4) Fred Beauchamp, Alerts 140 sm.; 5) Toimi Saari Speed 1.25.

Alle 21-v. poikien sarjassa Yrityksen Don Pitkäsen 1.55 m. hyppy riitti mestaruuden voittamiseksi. Toiseksi sijoittui Alertsin R. Furlani 1.45 hypyllään, kolmanneksi Yrityksen Roy Parker 1.45; 4) Tauno Saari, Speed 1.45 5) Jorma Latvala, Yrtiys 1.40; 6) Matti Luomala Tigers 1.40; 7) Karl Palomäki ja Bob Korol molemmat Speedistä 1.35.

Alle 17 v. poikain korkeushypyn mestaruuden voitti Alertsin 14-vuotias Bruno Roininen loistavalla 1.40 hypyllään. Toiseksi sijoittui Speedin Toivo Saari, kolmanneksi Alertsin Robbie Saari 1.35; 4) Karl Krats, Jehu 1.30.

Naisten korkeushypyn mestaruuden voitti niukalla tavalla Speedin Joyce Lujanen 1.25 m. hypyllään. Alertsin Nancy Beauchamp saavutti saman tuloksen, mutta pudotti riman useimman kerran kuin Joyce joten hän sijoittui toiseksi. 3:nneksi sijoittui Yrityksen Dorothy Laita 4) J. Hendrickson, Yritys ja Kerttu Kitts Speed 1.15 6) Nancy Tervola, Yritys 1.10.

Speedin nuori lahjakas urheilija Mary Anne Sandberg voitti alle 16 v. tyttöjen korkeushypyn mestaruuden 1.10 m. hypyllään. Toiseksi sijoittui Jehun Elma Mäkinen 1.05, kolmanneksi Toini Laatu Tigers 1.05 4) Elvi Peuramäki, Tigers 1.00; 5) Valma Etula Speed 95 sm.; 6) Anneli Korpela, Tigers 95 sm.

200 M. ALKUERÄT

Yleisen sarjan 200 m. juoksuun ei ollut ilmoittautunut muuta kuin kolme juoksijaa, joten alkueriä ei tarvinnut suorittaa. Alle 21 v. sarjan kilpailuihin oli sensijaan ilmoittautunut 7 juoksijaa, joten karsintakilpailut oli juostava kolmessa erässä. Ensimmäisen erän voittajaksi tuli Eino Ladonlahti Jehusta, toisen erän voitti Viestin Roy Ranta ja kolmannen erän voitti Speedin Tauno Saari, jolla oli tiukka kilpailu Alertsin Ronnie Furlanin kanssa. Tiukan kilpailun johdosta Saari joutui kirimään matkansa 24.8 sek., vaikka Viestin Roy Ranta voitti eränsä ja paikan loppukilpailuissa 26.4. Kaikkien erien voittajat pääsivät loppukilpailuihin.

PITUUSHYPYSSÄ RUNSAS OSANOTTO

Kuten useimmissa aikaisemmissa liittojuhlissa pituushypyn kaikkiin sarjoihin osallistui runsaasti osanottajia.

Yleisen sarjan mestaruuden voitti Alertsin Albert Viau tuloksellaan 6.07 m. Toiseksi sijoittui Viestin Pentti Penttilä 5.60 ja kolmanneksi sijoittui Speedin Melvin Latvala 5.49; 4) Ronnie Furlani, Alerts 5.38; 5) Roy Tuovinen, Echo 5.25; 6) Ricky Niiranen, Yritys 5.17; 7) Karl Palomäki, Speed 4.98; 8) Gerry Kits, Speed 4.62.

Alle 21-v. sarjan pituushypyssä Viestin Roy Ranta saavutti päivän parhaimman tuloksen ja samalla voitti sarjansa mestaruuden 6.14 hypyllään. Toiseksi sijoittui Yritykset Roy Parker 5.57, kolmanneksi Don Pitkänen Yritys 5.56; 4) Tauno Saari, Speed 5.52; 5) Paul Niemi, Isku 4.84; 6) Bob Korol, Speed 4.75.

Alle 17-v. poikain pituushypyn mestaruuden voitti Jehun lupaava nuori urheilija Karl Krats tuloksellaan 5.25, toiseksi sijoittui Speedin Toivo Saari 4.66 ja kolmanneksi M. Luomala, Tigerista 4.55.

Alle 15-v. poikain sarjassa parhaimman tuloksen saavutti Jymyn edustaja Dick Mäki, joka hyppäsi 4.79 m., toiseksi sijoittui Alertsin Robbie Saari 4.76 ja kolmanneksi Viestin Walfred Penttilä 4.64.

Veteraanien sarjan, yli 35 v. pituushypyn mestaruuden voitti Tigersin A. Widgren, toiseksi sijoittui Iskun K. Kaarela, 4.94 ja kolmanneksi Tigersin O. Kentola 4.89 ja neljänneksi Iskun P. Voutilainen 4.51.

Naisten pituushypyssä liiton parhain naisurheilija, Speedin Joyce Lujanen niukasti voitti mestaruuden 4.46 m. hypyllään, sillä Echon Nancy Branny saavutti saman tuloksen, ja Joyce voitti mestaruuden vain sillä, että hänen seuraava hyppynsä oli parempi kuin Nancyn. Kolmanneksi sijoittui Alertsin Nancy Beauchamp 3.70; 4) Dorothy Laita, Yritys 3.65; 5) J. Hendrickson Yritys 3.47; 6) Kerttu Kitts, Speed 3.46; 7) Kaino Ranta, Jehu 3.40.

Alle 16 v. tyttöjen sarjassa Speedin Mary Anne Sandberg valloitti ensimmäisen tilan ja mestaruuden tuloksellaan 3.86 toiseksi sijoittui Speedin Valma Etula 3.60, kolmanneksi Jehun Elma Mäkinen 3.50 ja neljänneksi Tuula Latvala, Alerts 3.14.

ALERTSIN TYTÖT NUORISOVIESTISSÄ

Nuorison 4x60 m. viestin juoksuun osallistui kolme joukkuetta, kaksi Tigersin joukkuetta ja Alertsin joukkue Alertsin tytöt olivat ensimmäisinä maalissa ja heidän aikansa oli 41.7, ja toiseksi sijoittui Tigersin ykkösjoukkue. Nuorisoviestin säännöt kuitenkin edellyttävät, että juoksuun on osallistuttava kaksi alle 15 v. tyttöä ja kaksi alle 13 v. poikaa ja koska Alertsin joukkueessa oli neljä tyttöä annettiin Tigersin joukkueelle kiertopalkinto. Alertsin joukkueen muodostivat Tuula Latvala, Judy Tammi, Irma Vuori ja Hellen Sillanpää. Tigersin ykköajoukkueessa juoksivat Aili Kaarela, Ray Korpela Evelyn Peuramäki ja Karl Kaarela.

JÄNNÄ 4x100 M. VIESTI

Miesten 4x100 m. viestin juoksuun oli ilmoittautunut kaikkiaan 4 joukkuetta, joten kilpailut oli suoritettava kahdessa erässä ja ratkaistu tehtävä ajan perusteella. Ensimmäisessä erässä juoksivat Speedin ja Jehun joukkueet, joista Speedin joukkue saavutti parhaimman ajan 49.8. Jehun joukkueen ollessa 8 m. jälessä. Toisessa erässä parhaimman ajan saavutti Yrityksen joukkue, joka kilpaili Viestin joukkuetta vastaan, mikä oli vain muutaman metrin jälessä. Kun kellot oli tarkistettu havaittiin, että Speedin joukkueella oli parhain aika, sillä Yrityksen joukkueen ajaksi merkattiin tasan 50 sekuntia. Yrityksen joukkue sijoittui toiseksi ja Viestin joukkue oli kolmantena. Voittajajoukkueeseen osallistuivat Jorma Palomäki, Karl Palomäki, Melvin Latvala ja Tauno Saari.

KIEKKO EDELLEEN HEIKKO

Speedin Melvin Latvalan 30.83 m. heitto riitti mestaruuden voittamiseksi yleisessä sarjassa ja samalla hänen tuloksensa oli päivän parhain. Toiseksi sijoittui Viestin Pentti Penttilä 29.21 ja kolmanneksi Yrityksen Wilbert Bohm 24.63; 4) A. Widgren, Tigers; 5) Tauno Saari, Speed 23.47.

Alle 21 v. sarjassa parhaimman tuloksen ja mestarin tittelin voitti Jehun Kenny Tikkanen 30.09 m. heitollaan, toiseksi sijoittui Yrityksen Jorma Latvala 28.06, kolmanneksi Alertsin nuori Bernie Fransen 27.21; 4) Kalevi Mähönen, Echo 27.04; 5) Karl Palomäki, Speed 24.91; 6) Don Pitkänen, Yritys 24.85; 7) Roy Ranta, Viesti 24.62; 8) Toivo Saari Speed 20.65.

Naisten kiekon heiton mestaruuden voitti Echon Nancy Branny 20.07 m. heitollaan, toiseksi sijoittui Alertsin Nancy Beauchamp 19.46 kolmanneksi Speedin Joyce Lujanen 19.29; 4) Mary Anne Sandberg, Speed 19.27; 5) Gloria Havimäki Yritys 18.85; 6) Sally Manninen, Jehu 18.57; 7) Seija Jylhä Alerts 15.09; 8) Eila Saari, Speed 14.81; 9) Irma Heiska, Yritys 14.46.

400 M. MESTARUUDET

400 m. juoksu oli lauantaipäivän viimeinen kilpalaji. Yleisen sarjan juoksuun osallistui 4 kilpailijaa, joten kilpailut oli suoritettava kahdessa erässä ja ratkaisu tehtävä aikojen perusteella. Ensimmäisessä erässä parhaiden juoksi Echon E. Grenze saaden ajakseen 60.2 minuuttia. Speedin Melvin Latvala ei kuitenkaan ollut muuta kuin metrin verran jälessä ja loppusuoralla heidän kesken oli kova kamppailu ja vasta muutama metri ennen nauhaa E. Grenze pääsi johtoon. Toisessa erässä juossut Speedin K. Palomä[...] haimman ajan, tas[...] voitti sarjansa me[...] tus oli seuraava. 1) [...] Palomäki, Speesd 60 [...] Echo 60.2; 3) Melvi[...] 4) Roy Tuovinen, E[...]

Alle 21-v. sarjan [...] m. juoksussa voitti [...] Saari ajalla 55.8. T[...] ennätyksen tällä ma[...] tena, mutta hän ei [...] rannettua tänä vuot[...] joittui Alertsin Ro[...] kolmanneksi Speedi[...]

LAUANTAI-ILLAN [...]

Kentältä kilpailuj[...] ryttiin juhlimaan C[...] cupinen haalille, mi[...] hauskat juhlatans[...] tyyliin, vaikka pelim[...] laiset soittajat. [...] tanssiyleisö lämmöst[...] huolen, että lattialla[...] joista puutetta ai[...] saakka. Sitten vielä [...] limista pienemmissä [...] puolilla kylää aina [...] saakka.

Jo perjantai-iltan[...] haalille hauskat vast[...] tanssiyleisön määrä [...] kaan kuin ulkopaikk[...] pui perille. Majoitus[...] suorittivat työnsä kii[...] ja ei kukaan joutun[...] viettämään yötä pai[...] taan. Ulkopaikkaku[...] kin kiitollisia eteläpä[...] varaisuudesta.

Intia poistanu[...] hampun vient[...]

New Delhi. — In[...] moitti maanantaina [...] nut hampun vientit[...] min oli hampun vie[...] ta (noin $16.75) tonn[...]

JAMES H. DAVEY
KOKSIA - KOLIA - PUITA
Parhaimpaa öljyttyä strokeri-kolia
PUHELIN OS. 5-5647
177 Kathleen St. W. Sudbury

Matkustakaa Suomeen
Lähempiä tietoja saatte toimistolta jolla on matkailukokemusta vuodesta 1936.
RITARI TRAVEL AGENCY
Edustamme laivalinjoja, lentolinjoja, hotelleja ja huvimatkoja
7 Cedar St. Puhelin OS. 5-5685 Sudbury, Ontario

Tan[...]
TARMO[...]
ELOK. 6[...]
Yrityksen t[...]
MIKE LU[...]
ORKEST[...]
RAILAKAS [...]
OVIPALKINT[...]
"Polaroid"[...]
"Portable"[...]
"Flash"-ka[...]
Huom.: Nämä o[...]
siirrettiin hei[...]
TERVETU[...]

SUOSITUIN LÄÄKÄRIKIRJA
KODIN LÄÄKÄRIKIRJA
Terveiden ja sairaiden neuvonantaja
• 1017 sivua
• 8 väritaulua
• 353 kuvaa ja piirrosta
HINTA SID. $6.50
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO[...]
P. O. BOX 69 SUDBURY[...]

"Tuntemattoman Sotilaan" neljäs lähetys saapu[...]
VÄINÖ LINNAN SUURI SOTAROMAANI
TUNTEMATON SOTILA[...]
ON NYT SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME
ILMESTYN[...] JO 14 PAIN[...]
Eniten myyty kirja S[...]
• 443 SIVUA • HINTA SID. $3.80
Suomessa Väinö Linnan TUNTEMATON SOTILAS filmataan ja kirjoitetaan näytelmäksi.
Kirjan kustantamisesta Ruotsin-, Tanskan-, Englannin- ja Saksan kielelle, ovat mainittujen maiden kustannusliikkeet tehneet sopimukset.
VÄINÖ LINNAN suuri sotaromaa[...] TEMATON SOTILAS, on realist[...] vaus suomalaisista rintamamiehis[...] sodan verisissä taisteluissa. Se on[...] nyt aivan poikkeuksellista huomi[...] messa kaikissa piireissä. Siitä [...] kaikkialla.
TILATKAA OSOITTEELLA
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMIT[...]
BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO